

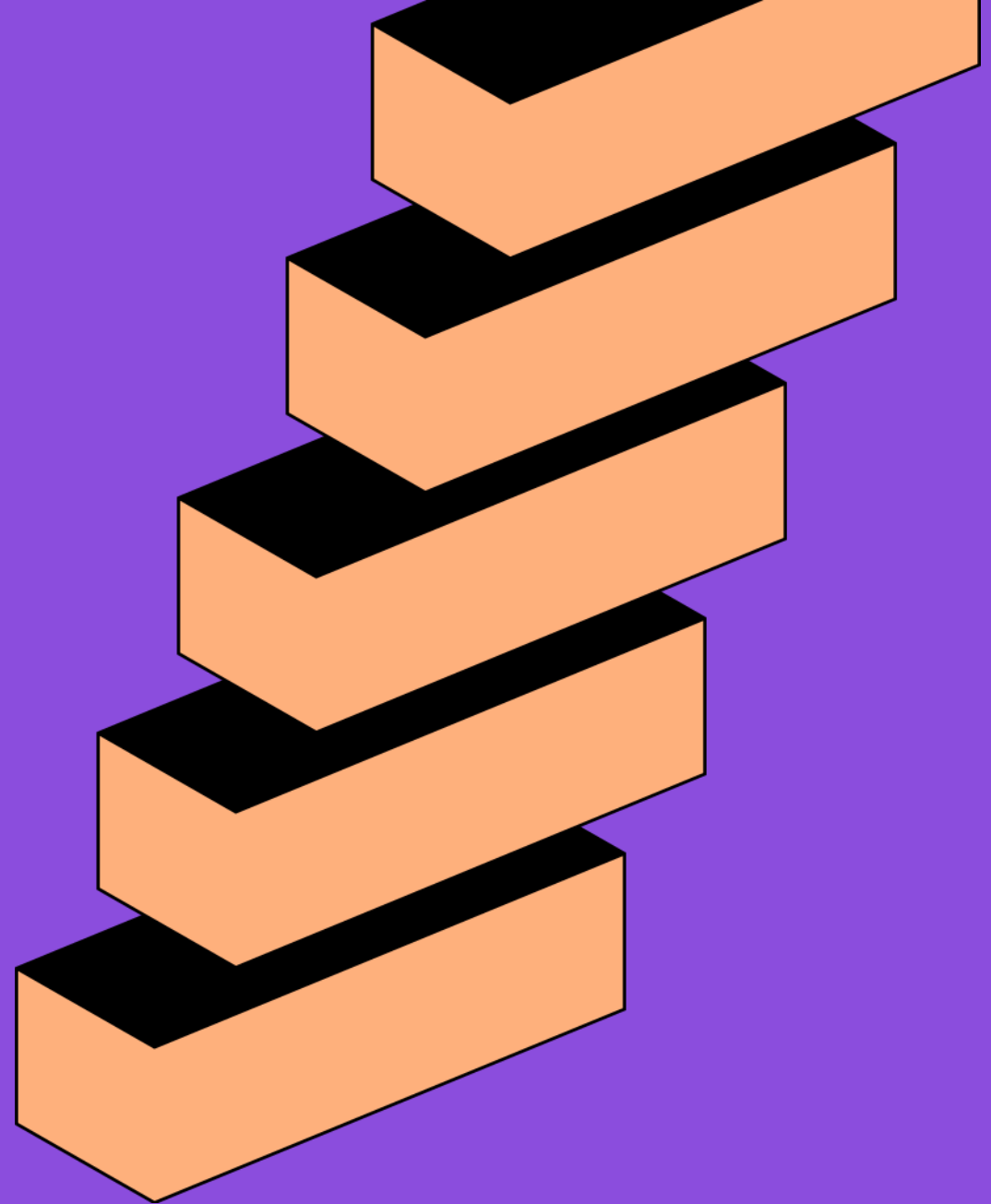
ETJ+ sujuvasti käyttöön kiinteistöalalla –hanke

Päätöstilaisuus

Webinaari to 4.6.2026
klo 12.00-14.30

Elina Leskinen, Motiva

Hankkeen mahdollistajat: Energiavirasto,
Ympäristöministeriö ja Rakli

Tervetuloa! Ohjelma klo 12.00-14.30

12.00 **Tervetuloa!** Tilaisuuden avaus, Elina Leskinen, Motiva

Hankkeen mahdollistajat:

- Raklin puheenvuoro, **Juho Kess, Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry**
- Ajankohtaista ympäristöministeriöstä (PERUTTU), **Ilkka Hippinen, ympäristöministeriö**
- Energianhallintajärjestelmä ETJ+ muuttuneessa lainsäädännössä, **Timo Vihavainen, Energiavirasto**

12.40 Hankkeen ja tulosten esittely, **Elina Leskinen, Harri Heinaro ja Sirpa Mustonen, Motiva**

12.55 **Asiantuntijoiden puheenvuorot:**

- Näin rakennat toimivan energianhallintajärjestelmän, **Tiia Tuomi, DEKRA Finland**
- Vinkkejä ETJ+:n rakentamisen eri vaiheisiin, **Ulla Koponen, KIWA**

13.35 **Yritysten kokemuksia:**

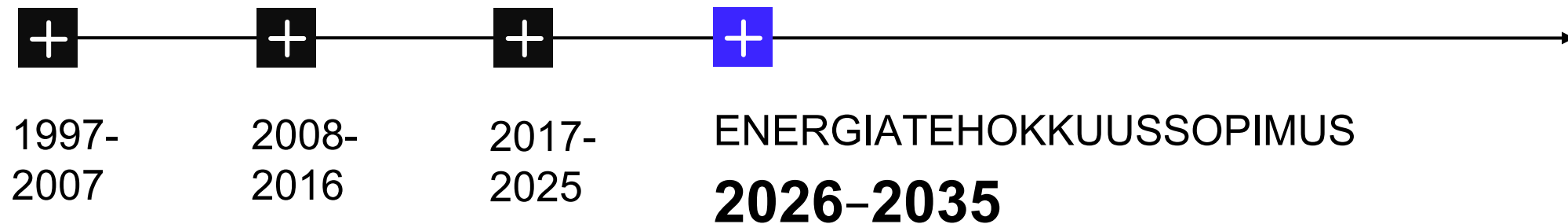
- Kokemuksia hankkeesta ja ETJ+:n rakentamisesta, **Ville Kautto, Suomen Yliopistokiinteistöt Oy**
- Kokemuksia ISO 50001 energianhallintajärjestelmän rakentamisesta, **Kirsi Korpisalo, Helsingin kaupungin asunnot Oy**

Muuta ajankohtaista energiatehokkuussopimukseen liittyneille, **Elina Leskinen, Motiva**

Klo 14.30 Tilaisuus päättyy

Käyntiin jo neljäs sopimuskausi

- Vapaaehtoisilla sopimuksilla toimeenpannaan energiatehokkuusdirektiivin (EED) 8 artiklan energiansäästövelvoitetta kaudella 2021–2030
- Tukee lisäksi useiden muiden artiklojen velvoitteiden toimeenpanoa

Uusi energiatehokkuuslaki

velvoitteet yrityksille ja vaihtoehdot niistä vapautumiseen

Yritys
(energiankulutus alle 2 700 MWh/a)

Yritys
(energiankulutus 2 700–23 600 MWh/a)

Yritys
(energiankulutus yli 23 600 MWh/a)

Uuden energiatehokkuuslain velvoitteet

⊗ **Ei velvoitteita**

✓ **Yrityksen energiakatselmus**
(sis. toimintasuunnitelma)

✓ **Sertifioitu** energianhallintajärjestelmä
(esim. ISO50001 tai ETJ+)

Vaihtoehtoiset tavat täyttää lakivelvoite

✓ Sertifioitu energianhallintajärjestelmä
(esim. ISO50001 tai ETJ+)

✓ {
- Sertifioitu ISO 14001
- Lakisääteinen energiakatselmus

✓ {
Sertifioitu ISO 14001
ETJ+ (ei-sertifioitu)

✓ {
- Sertifioitu ISO 14001
- Energiatehokkuussopimus
- ETJ+ (ei-sertifioitu)

✓ {
Energiatehokkuussopimus
ETJ+ (ei-sertifioitu)

✓ Energiatehokkuuslain mukainen energiapalvelusopimus

Energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+

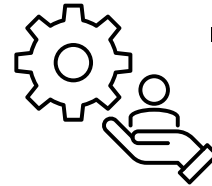
ETJ+

- ETJ+ löytyy Motivan verkkosivuilta: [Energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+](#)
- ETJ+ käyttöönoton ja kehittämisen voi aloittaa tutustumalla [itsearviointiin](#).
- ETJ+ järjestelmälle on asetettu vaatimukset johdon vastuuseen, energiapolitiikkaan, suunnitteluun, järjestelmän toimintaan sekä toteuttamiseen, arviointiin ja johdon katselmukseen.

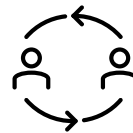
Tarkoitus

- Auttaa organisaatiota energiatehokkuuden parantamisessa mahdollistamalla tavoitteiden asettamisen ja niiden saavuttamisen.

- Energianhallintajärjestelmän käyttöönotto edistää energiatehokkuuden kehittämisen työkaluttuuria.

- Luoda järjestelmällisyyttä energianhallintaan, energiankulutuksen pienentämiseen ja energiatehokkuuden parantamiseen.

Uusi kausi, vahva joukkue, yhteinen tavoite

 energiatehokkuussopimukset.fi

Kauden tärkein sopimus. Solmi omasi nyt.

4.6.2026

Energiatehokkuussopimukset

 **Energiatehokkuus
sopimukset**

Raklin puheenvuoro

Juho Kess, Kiinteistönomistajat ja
rakennuttajat Rakli ry

ENERGIAVIRASTO

ETJ+ KIINTEISTÖALALLA PÄÄTÖSTILAISUUS

Energianhallintajärjestelmä ETJ+
muuttuneessa lainsäädännössä

4.6.2026 Timo Vihavainen

Sisältö

- Säädökset ja lakimuutosten taustaa
 - Direktiivit, lait ja asetukset
 - Kuinka yritysten velvoitteet muuttuivat
- Päivitetty lainsäädäntö: energianhallintajärjestelmä ja yrityksen energiakatselmus
 - Pakollinen energianhallintajärjestelmä
 - Pakollinen yrityksen energiakatselmus
- Yrityksen energiankulutuksen laskenta ja energian loppukulutus

SÄÄDÖKSET JA LAKIMUUTOSTEN TAUSTAA

Energiatehokkuusdirektiivi ja energiatehokkuuslain muutokset

- Energiatehokkuusdirektiivin 2023/1791 (Energy Efficiency Directive, EED) kautta muutoksia
- Direktiivi on täytäntöönpantu kansallisesti mm. energiatehokkuuslain (ETL, 1429/2014) päivittämisellä
 - Osaltaan myös vapaaehtoisilla energiatehokkuussopimuksilla
- Energiatehokkuuslain muutokset tulivat voimaan 1.1.2026
 - Ajantasainen energiatehokkuuslaki [Energiatehokkuuslaki | 1429/2014 | Lainsäädäntö | Finlex](#)
 - Energiatehokkuuslain muutoksia koskeva hallituksen esitys [HE 85/2025 | Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi energiatehokkuuslain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta | Hallituksen esitykset | Finlex](#)
- Lisäksi energiakatselmuksia koskevia asetuksia päivitetään muutosten vuoksi hieman, mutta niiden sisältö pysyy pääosin samana
 - [Valtioneuvoston asetus energiakatselmuksista | 20/2015 | Suomen säädöskokoelma | Finlex](#)
 - [Työ- ja elinkeinoministeriön asetus kohdekatselmusten raportoinnista | 41/2015 | Suomen säädöskokoelma | Finlex](#)

Merkittävimmät muutokset

Vanha energiatehokkuuslaki

- Vanhan energiatehokkuuslain mukaan velvoite tehdä yrityksen energiakatselmus koski suuria yrityksiä
 - Määrittely: tase ja liikevaihto tai henkilöstömäärä
- Vanhassa energiatehokkuuslaissa säädettiin pelkästään veloitteesta tehdä energiakatselmus, ja tähän liittyvistä vapautumisperusteista

Päivitetty energiatehokkuuslaki

- Uudet velvoitteet koskevat yrityksiä, joiden keskimääräinen **vuotuinen energian loppukulutus** ylittää säädetyt rajat
- Yrityksen taloudellisella koolla ei ole jatkossa merkitystä soveltamisalan kannalta
- Jatkossa velvoite muuttuu kaksiportaiseksi
 1. Paljon energiaa kuluttavien yritysten (yli 23 600 MWh) tulee **ottaa käyttöön sertifioitu energianhallintajärjestelmä**
 2. Seuraavaksi eniten energiaa kuluttavien yritysten (yli 2 700 MWh) tulee **tehdä yrityksen energiakatselmus**

Ketä velvoite koskee?

- Uudet velvoitteet koskevat **yrityksiä**, joiden **keskimääräinen vuotuinen energiankulutus kolmen edeltävän kalenterivuoden aikana ylittää** säädetyn rajan

Yli 23 600 MWh

Pakollinen energianhallintajärjestelmä

Yli 2 700 MWh

Pakollinen yrityksen energiakatselmus

Ketä velvoite koskee?

- **Yrityksellä** tarkoitetaan taloudellista toimintaa harjoittavaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä
 - Taloudellista toimintaa on kaikki toiminta, jossa tavaroita tai palveluja tarjotaan markkinoilla
- Velvoitteet koskevat yrityksiä toimialasta riippumatta
- Yrityksen taloudellisella koolla (henkilöstömäärä, tase, liikevaihto) ei ole enää merkitystä soveltamisalan kannalta
 - Myös PK-yritys voi kuulua velvoitteiden piiriin, jos energiankulutuksen raja täyttyy
 - Vähän energiaa kuluttava suuri yritys voi jäädä velvoitteiden ulkopuolelle

Siirtymäajat

- Yritysten, joita koskee energianhallintajärjestelmän käyttöönottovelvoite, tulee ottaa sertifioitu järjestelmä käyttöön viimeistään **11.10.2027**
- Yritysten, jotka *tulevat uutena* energiakatselmusvelvoitteen piiriin, tulee tehdä energiakatselmus ensimmäisen kerran viimeistään **11.10.2026**
- Yritysten, joita on *koskenut jo aiemmin* katselmusvelvoite ja jotka pysyvät edelleen katselmusvelvoitteen piirissä, tulee jatkaa katselmusten tekemistä vähintään neljän vuoden välein

**PÄIVITETTY LAINSÄÄDÄNTÖ:
ENERGIANHALLINTAJÄRJESTELMÄ JA
YRITYKSEN ENERGIAKATSELMUS**

Pakollinen energianhallintajärjestelmä

- Yritysten, joiden keskimääräinen vuotuinen energiankulutus (kolmen edeltävän kalenterivuoden keskiarvo) on yli 23 600 MWh, tulee ottaa käyttöön **sertifioitu energianhallintajärjestelmä**
- Hyväksyttäviä järjestelmiä ovat
 - sertifioitu ISO 50 001
 - sertifioitu ETJ+
- Säädökset energiatehokkuuslain 1 c luvussa

Pakollisesta energianhallintajärjestelmästä vapautuminen

- Jos yrityksellä on **sertifioitu ympäristönhallintajärjestelmä**, ja yritys on tehnyt **yrityksen energiakatselmuksen** lain vähimmäisvaatimusten mukaisesti
 - Tässä tarkoitetuksi ympäristönhallintajärjestelmäksi luetaan sertifioitu ISO 14 001 –järjestelmä
 - **sertifioitu ISO 14001 + lakisääteinen energiakatselmus täyttää vaatimuksen**
- Yrityksessä on **sertifioitu ympäristönhallintajärjestelmä** ja yritys osallistuu vapaaehtoiseen **energiatehokkuussopimukseen**, ja edellä tarkoitettuun vapaaehtoiseen energiaterhokkuussopimusjärjestelmään **sisältyy tässä laissa ja sen nojalla säädettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisesti tehty energiakatselmus**
 - Tässä tarkoitetuksi ympäristönhallintajärjestelmäksi luetaan sertifioitu ISO 14 001 –järjestelmä
 - **sertifioitu ISO 14001 + energiaterhokkuussopimus + ETJ+ täyttää vaatimuksen**
- Jos yrityksessä on käytössä ETL 3 §:n 31 kohdassa tarkoitettu **energiapalvelusopimus**, yrityksen katsotaan täyttävän vaatimuksen **siltä osin, kuin sen energian loppukulutus on energiapalvelusopimuksen piirissä**
 - Energiapalvelusopimuksen tulee sisältää lain 3 §:n 31 kohdassa tarkoitetun energianhallintajärjestelmän osatekijät
 - 1) todellisen energiankulutuksen seuranta;
 - 2) energiaterhokkuuden parantamiseksi toteutetut toimet;
 - 3) edistymisen mittaaminen; ja
 - 4) direktiivin (EU) 2023/1791 liitteessä XV vahvistettujen vaatimusten mukaisuus.

Pakollinen yrityksen energiakatselmus

- Yritysten, joiden keskimääräinen vuotuinen energiankulutus (kolmen edeltävän kalenterivuoden keskiarvo) on yli 2 700 MWh, tulee tehdä **yrityksen energiakatselmus**
- Säädökset energiatehokkuuslain 2 luvussa

Pakollisesta energiakatselmuksesta vapautuminen

- Yritys täyttää velvoitteen energiakatselmuksesta, jos sillä on käytössä energiatehokkuuslain mukainen **energianhallintajärjestelmä**
- Yrityksessä on **sertifioitu ympäristönhallintajärjestelmä, johon sisältyy lain vähimmäisvaatimusten mukaisesti tehty energiakatselmus**, yrityksen katsotaan täyttävän vaatimuksen pakollisesta yrityksen energiakatselmuksesta
 - luetaan ainakin sertifioitu ISO 14001 -järjestelmä yhdistettynä energianhallintajärjestelmään, jonka energiakatselmusvaatimukset ovat yhteneväiset ISO 50001 -järjestelmän kanssa
 - **sertifioitu ISO 14001 + ETJ+ täyttää vaatimuksen**
- Jos yritys osallistuu sellaiseen valtion viranomaisen kanssa allekirjoitettuun vapaaehtoiseen **energiatehokkuussopimukseen, johon sisältyy tässä laissa ja sen nojalla säädettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisesti tehty energiakatselmus**, yrityksen katsotaan täyttävän vaatimuksen pakollisesta yrityksen energiakatselmuksesta
 - **energiatehokkuussopimus + ETJ+ täyttää vaatimuksen**
- **ETL 7 § 3 mom.** Jos yrityksessä on käytössä **energiapalvelusopimus**, yrityksen katsotaan täyttävän 6 §:n 1 momentissa asetetun vaatimuksen yrityksen energiakatselmuksen tekemisestä **siltä osin, kuin sen energian loppukulutus on energiapalvelusopimuksen piirissä**

Energiatehokkuuslain velvoitteista vapautuminen kootusti

- Energiaviraston linjaus lakisääteisestä **energianhallintajärjestelmästä** vapautumiselle:
 - sertifioitu ISO 14001 + lakisääteinen energiakatselmus
 - sertifioitu ISO 14001 + energiatehokkuussopimus + ETJ+
- Energiaviraston linjaus lakisääteisestä **energiakatselmuksesta** vapautumiselle:
 - sertifioitu ISO 50001
 - sertifioitu ETJ+
 - sertifioitu ISO 14001 + ETJ+
 - energiatehokkuussopimus + ETJ+
- Energiapalvelusopimuksella (EPC, ESCO) vapautuu lakisääteisestä energianhallintajärjestelmästä ja energiakatselmuksesta siltä osin, kuin energian loppukulutus on sopimuksen piirissä
- Sertifioinnin kattavuudeksi riittää 90 % yrityksen energiankäytöstä

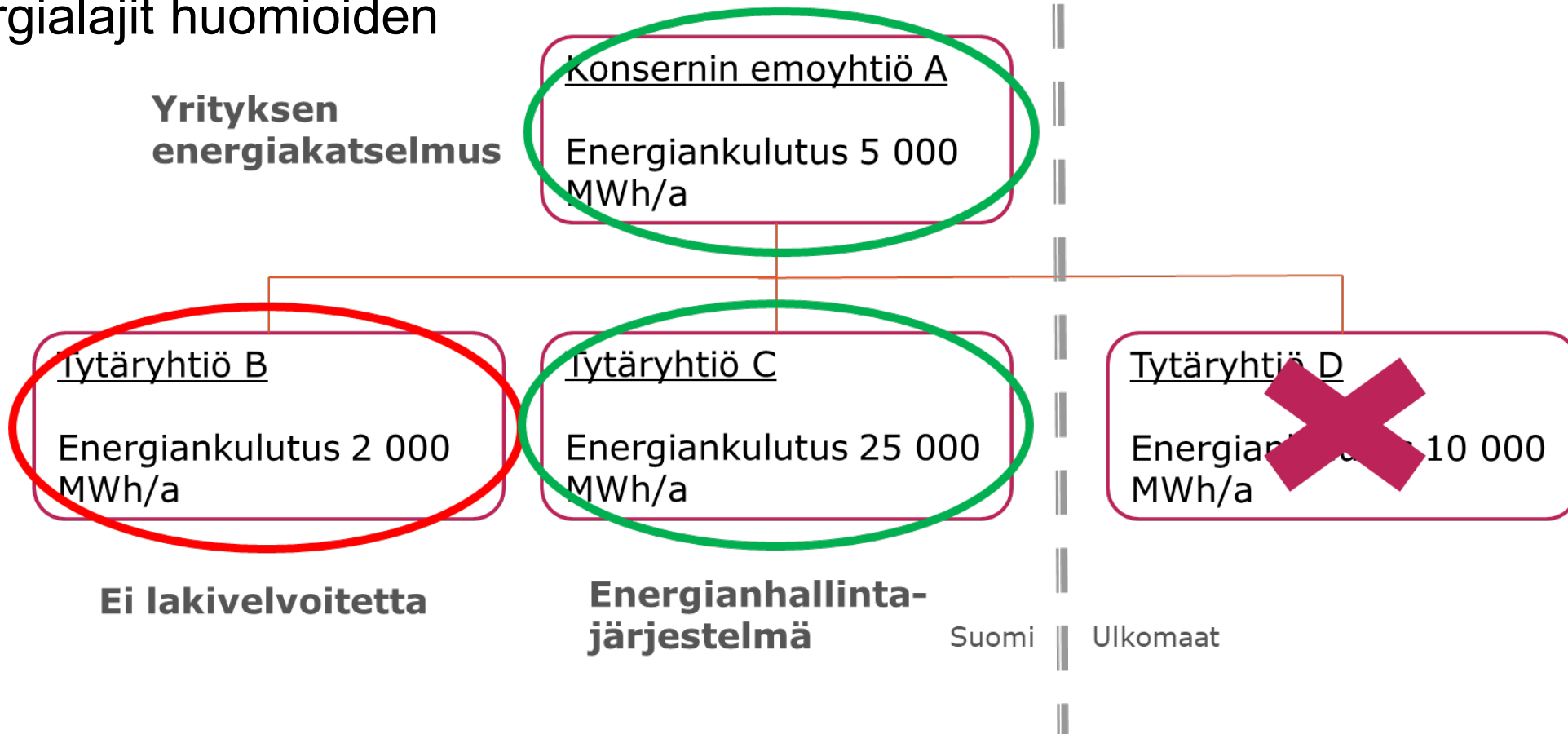
YRITYKSEN ENERGIANKULUTUKSEN LASKENTA JA ENERGIAN LOPPUKULUTUS

Yritysten energiankulutuksen laskenta

- Lasketaan yritysakohtaisesti kunkin yrityksen oma energian loppukulutus kaikki energialajit huomioiden

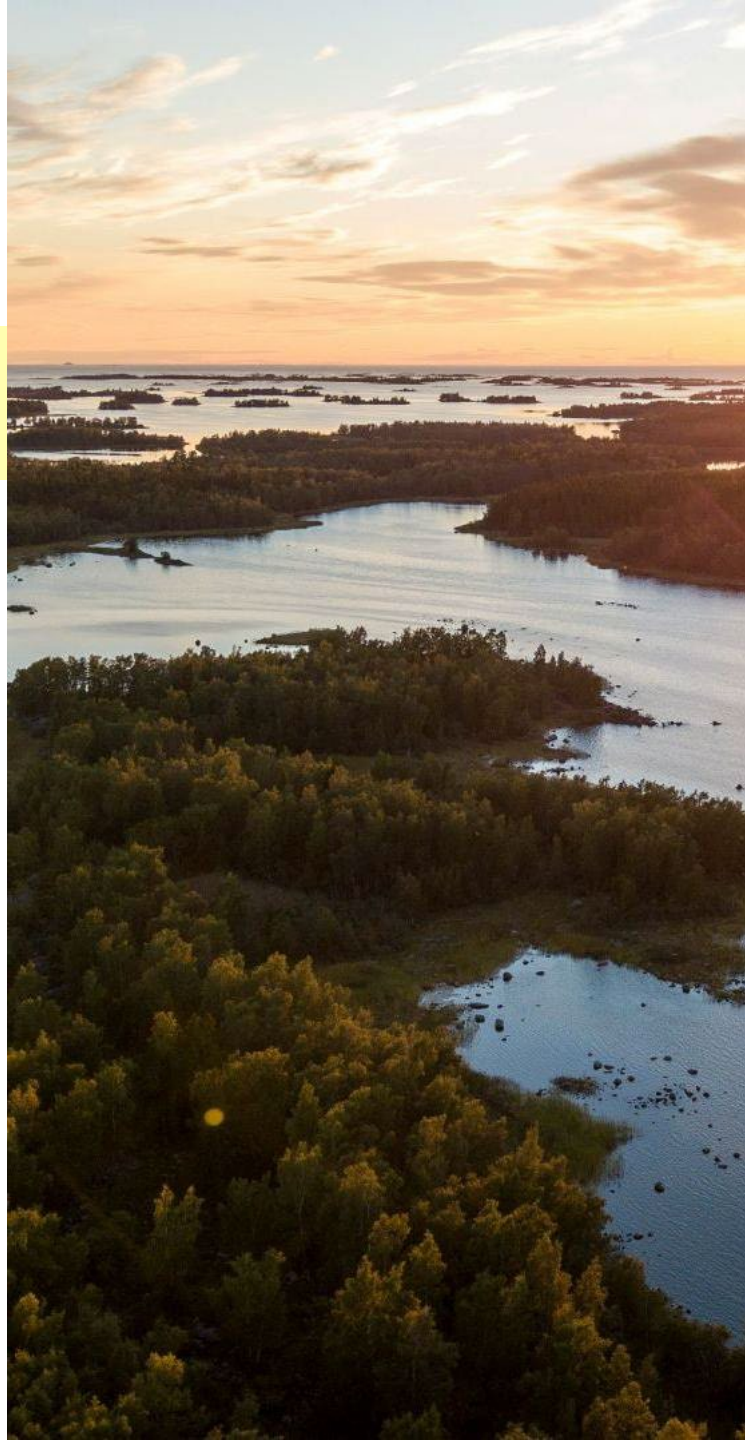
Huomioita ja linjauksia loppukulutuksesta

- Peruseriaatteena, että loppukulutus lasketaan energian loppukäyttäjän, ei energian tuottajan, tasolla
 - Huom. tuottaja voi olla samalla myös loppukäyttäjä, jos se käyttää itse tuottamansa energian
- Loppukulutukseen ei lasketa
 - Kansainvälisen meriliikenteen polttoaineita
 - Ympäristön energiaa
 - Tarkoitetaan esim. lämpöpumpuilla ympäristöstä kerättyä energiaa (= ilmasta, vedestä tai maaperästä otettu energia)
 - Toimituksia muuntosektorille ja energiasektorille
 - Tarkoitetaan esim. energiamarkkinoille toimitettua energiaa, jonka yritys (esim. energiayhtiö) on tuottanut ja myynyt ulos
 - Siirto- ja jakeluhäviötä
 - Siirto-, jakelu- ja voimalaitoshäviöitä ei lasketa mukaan yrityksen energian loppukulutukseen

Huomioita ja linjauksia loppukulutuksesta

- Loppukulutukseen lasketaan
 - Yrityksen tuottama ja kuluttama uusiutuva energia lasketaan omaksi kulutukseksi, pl. ympäristön energia
 - Ympäristön energiaa hyödyntävistä lämpöpumpuista lasketaan niiden sähkönkulutus
 - Yrityksen sivuvirroista tai muista jakeista (esim. puru, puun kuori, teollisuusprosessissa syntyvät kemikaalit, kaivostoiminnan sulatusprosessit ym.) saatu energia lasketaan omaksi kulutukseksi
- Lain velvoitteet voidaan täyttää myös konsernitasolla, jolloin yrityksen energiakatselmukseen tai energianhallintajärjestelmään sisällytetään kaikki konsernin toiminnot, myös alle 2 700 MWh/a yhtiöt
 - Tästä ei kuitenkaan seuraa energianhallintajärjestelmän velvoitetta, ellei konsernissa ole yli 23 600 MWh/a yhtiöitä

 ENERGIAVIRASTO

Kiitos!

katselmukset@energiavirasto.fi

energiatehokkuus@energiavirasto.fi

ETJ+ sujuvasti käyttöön kiinteistöalalla -hanke

2025-2026

Elina Leskinen, Harri Heinaro ja Sirpa
Mustonen, Motiva

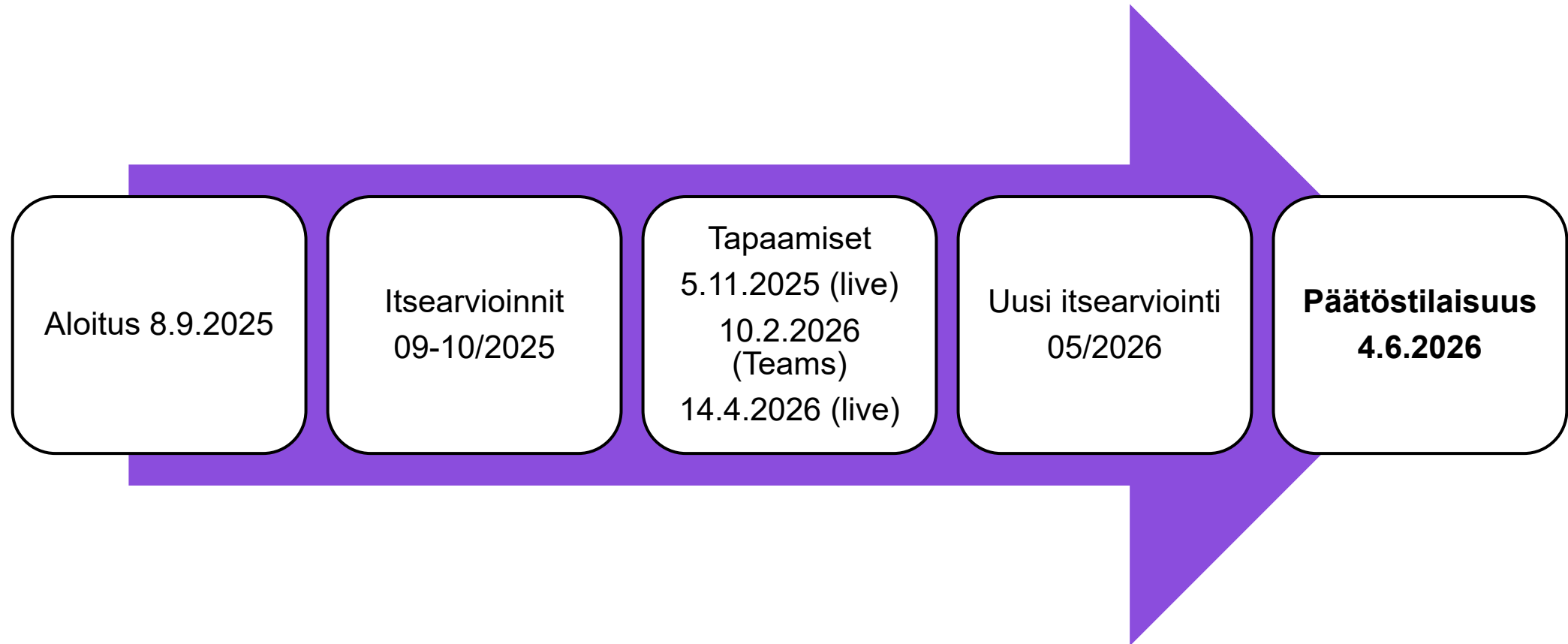

16 kiinteistöalan yritystä mukana rakentamassa tai kehittämässä ETJ+:aa.

- Asuinkiinteistöpuolelta (VAETS)
 - Asuntosäätiö, Avara AmplusKodit Oy, Lumo Kodit Oy, Helsingin Asumisoikeus (Haso) Oy, Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö (Hoas), Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy, SATO, Lahden Talot Oy, Sivakka-yhtymä, Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy, VAV Asunnot Oy, VTS-kodit ja Y-Säätiö.
- Toimitilapuolelta (TETS)
 - Sponda Oy, Suomen Yliopistokiinteistöt SYK Oy.
- Julkisen sektorin puolelta Länsimetro Oy
- Muut tahot
 - Konkarit Keva, Niiralan Kulma ja ABB
 - Asiantuntijoina KIWA ja DEKRA Finland Oy.
 - Mahdollistajat: Energiavirasto, ympäristöministeriö ja Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry.

Eteneminen 09/2025-06/2026

Tapaamiset

- **Asiantuntijapuheenvuoroissa** käytiin läpi ETJ+:n osa-alueet
 - Kiitos KIWA ja DEKRA Finland
- **Yhteisissä keskusteluissa** jaettiin esimerkkejä ja vertaistukea, ja esimerkiksi ideoitiin energiatehokkuuden koulutussuunnitelmia
 - Kiitos kaikki osallistujat
- **Konkareiden puheenvuorot** toivat arvokasta konkretiaa siihen, millä eri tavoilla ETJ+:n voi rakentaa
 - Kiitos KEVA, ABB ja Niiralan Kulma

Kuvia tapaamisesta 14.4.2026
Motivalla

Viestinnästä

- Hankkeen aikana tehtiin monikanavaista viestintää hyödyntäen sekä Motivan pääverkkopalvelua että energiatehokkuussopimusten verkkopalvelua, uutiskirjeitä, YouTubea ja Linked In -kanavia.
- Linkkejä viestinnän tuotoksiin:
 - [ETJ+ -yhteishankkeista Motivan verkkopalvelussa](#)
 - [Uutinen Kevan kokemuksista videopotuksen kera Motivan verkkopalvelussa](#)
 - [Energiatehokkuuden johtaminen \(ETJ+\) Kevassa -haastatteluvideo YouTubessa](#)
 - [Uutinen Kevan kokemuksista videopotuksen kera energiatehokkuussopimusten \(aiempi kausi\) verkkopalvelussa](#)
 - [Energianhallintajärjestelmällä systemaattisuutta energiankäyttöön kiinteistöalalla -uutinen energiatehokkuussopimusten verkkopalvelussa \(vanha kausi\)](#)
 - [Energianhallintajärjestelmällä systemaattisuutta energiankäyttöön kiinteistöalalla -uutinen Motivan verkkopalvelussa](#)

Osallistujien sitaatteja

- ✓ Saatu tietoa ETJ+ aihealueista, uusia ideoita ETJ+:n toteutukseen, vertaistukea, sekä mallia järjestelmälliseen toimintatapaan.
- ✓ Hyvää on ollut
 - ✓ ”Koko ETJ+:n laajuuden ymmärtäminen. Palikat ovat huomattavasti paremmin kasassa kuin hanketta aloittaessa.”
 - ✓ ”Kokonaiskuvan saaminen ja esimerkit”
 - ✓ ”Konkreettiset check-listit ja asiantuntijapuheenvuorot”
 - ✓ ”Kouluttajat hyviä ja osasivat asiansa”
 - ✓ ”Konkareiden/muiden yritysten puheenvuorot”
 - ✓ ”Muiden osallistujien kanssa kommunikointi, ollaan ”samassa veneessä””
 - ✓ ”Hyvä sapluuna jonkin muunkin tärkeän asian johtamiseen vastaavalla tavalla”

Tuloksena ETJ+ järjestelmän tarkistuslista

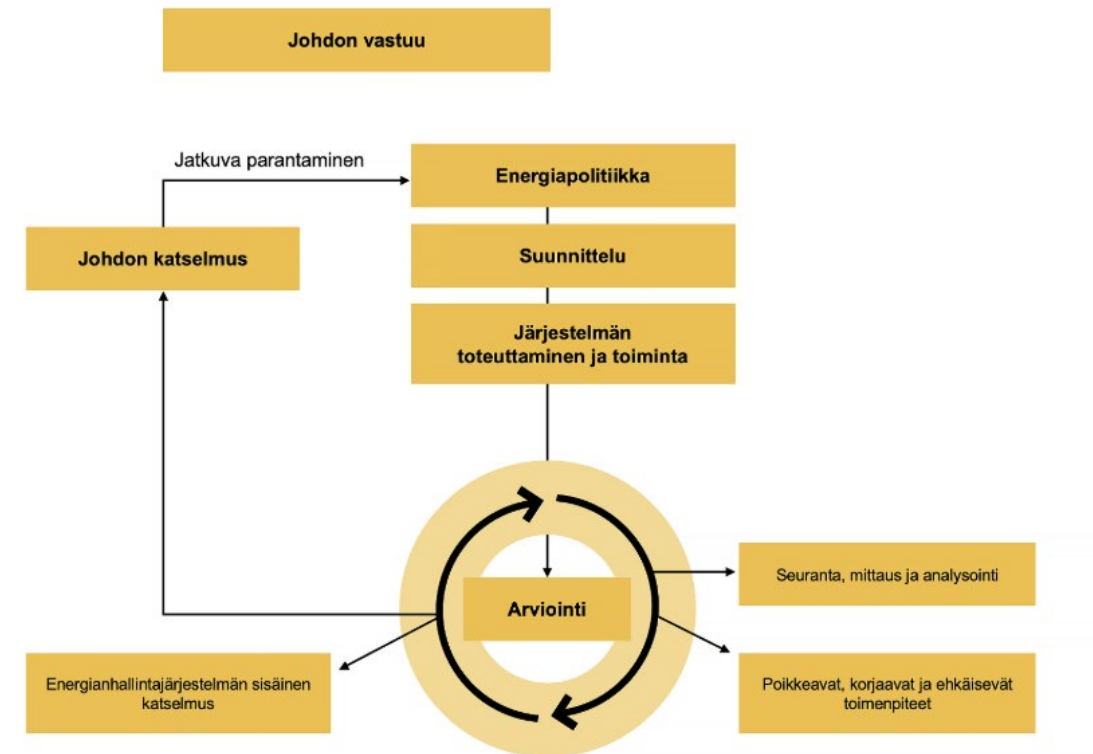
- Hankkeen aikana laadittiin tarkistuslistamainen työkalu järjestelmän rakentamisen tueksi
 - Huom! Työn tueksi - ei täysin kattava.
- Verkossa julkaistu myös usein kysytyjä kysymyksiä ja vastauksia ETJ+:sta.
- <https://www.motiva.fi/tietopankki/etj-jarjestelman-kuvaus/>

ETJ+ -prosessikuvaus
PDF 172,64 kt

Lataa tiedosto ↓

Usein kysytyjä kysymyksiä ETJ+ -järjestelmästä
PDF 94,02 kt

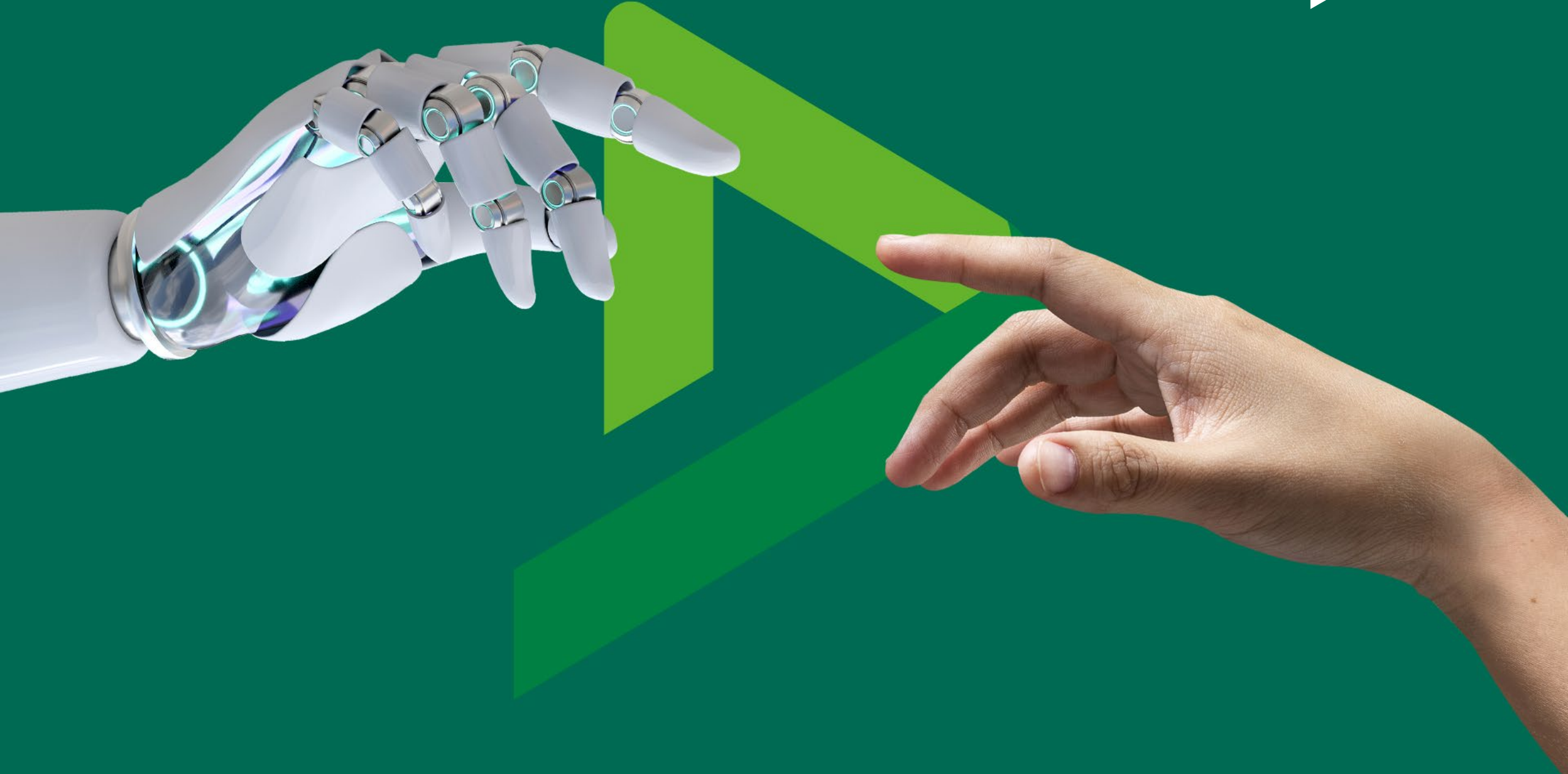
Lataa tiedosto ↓

Näin rakennat toimivan energianhallintajärjestelmän

Tiia Tuomi, DEKRA Finland

Näin rakennat toimivan energianhallintajärjestelmän

Seitsemän helppoa askelta

1. askel : Liikkeelle lähteminen

- Energianhallintajärjestelmän rakentaminen voi tuntua raskaalta ja työläältä aloittaa. Ei ehkä ole osaamista energianhallintajärjestelmän standardien vaatimuksista, eikä tiedetä mistä kannattaisi aloittaa. Ei ole aikaa eikä resursseja perehtyä asiaan.

- Kannattaa aloittaa pienin askelin. **Koulutus tai asiantuntijan sparraus** madaltavat kynnyistä lähteä liikkeelle.

2. askel : Johdon sitoutuminen ja vastuu

- Johtamisjärjestelmien rakentaminen on aina johdon strateginen päätös. Johtoa voi askarruttaa, kauanko järjestelmän rakentaminen kestää, mitä se maksaa, ja paljonko resursseja vaaditaan. Johto ei ehkä tiedä mitä siltä odotetaan. To do -listalla on liikaa asioita, eikä johto tiedä mitä ne tarkoittavat omalle tekemiselle:
 - a. energiapolitiikka
 - b. energiatehokkuus strategiassa
 - c. energianhallintaryhmä ja resurssit
 - d. johdon katselmus
- Lyhyt **johdon valmennus** auttaa ylintä johtoa ymmärtämään energianhallintajärjestelmän hyödyt ja systemaattisen toiminnan kautta tulevat kustannussäästöt.
 - Energiapolitiikasta löytyy hyviä **esimerkkejä** erilaisilta toimialoilta.
 - Johdon katselmukseen voi hankkia valmiin **mallipohjan**.

3. askel : Vaatimusten ymmärtäminen

- Vaatimuksia on paljon, niitä ei tiedetä, eikä niihin osata vastata. On lakisäätteisiä vaatimuksia, viranomaisvaatimuksia, standardin vaatimuksia, asiakasvaatimuksia...
- **Koulutus tai asiantuntijan sparraus** auttavat vaatimuksien ymmärtämisessä. Vaatimustenmukaisuuden arviointiin löytyy **valmiita työkaluja ja asiantuntijatahoja.**

3. askel : Vaatimusten ymmärtäminen

- Lakisääteiset vaatimukset:
 - Paikalliset, osavaltiolliset, alueelliset, kansalliset ja kansainväliset lakisääteiset vaatimukset
 - Lain vaatimat energiatehokkuusstandardit laitteille
 - Säännellyt energiakatselmointi- tai auditointivaatimukset
 - Rakennusten energiakoodit
 - Energialähteiden asennusmääräykset
- Muut vaatimukset, joihin organisaatio voi sitoutua, mikäli sovellettavissa:
 - Organisaation ohjeistukset tai vaatimukset
 - Sopimukset asiakkaiden tai toimittajien kanssa
 - Ei-sääntelyyn perustuvat ohjeistukset
 - Vapaaehtoiset periaatteet tai toimintakoodit
 - Kaupallisten yhdistysten vaatimukset
 - Sopimukset yhteisöryhmien tai kansalaisjärjestöjen kanssa
 - Organisaation tai sen emoyhtiön julkiset sitoumukset
 - Hallituksen tai yksityisten toimijoiden antamat vapaaehtoiset vähimmäisvaatimukset energiatehokkuudelle
 - Sähkö- tai kaasuntoimituksen verkostorajoitukset tai sähköverkon vientirajoitukset

4. askel : Energianhallinnan tavoitteet

- Mittareita ja lukuja on joko paljon tai liian vähän. Ei ehkä tiedetä, millä tasolla energiankulutus on.
 - Onko energiankulutus edes sopiva mittari, kun esim. tuotantomäärät vaihtelevat?
 - Mistä tietää, mitä kannattaa mitata ja millaiset tavoitteet asettaa?
 - Mille tasolle tavoitteet kannattaa asettaa? Mitkä ovat parhaat mahdolliset tavoitteet ja kuinka ne saavutetaan?
- On paljon kysymyksiä, eikä tiedetä, miten niihin vastataan.
- Kannattaa aloittaa pienin askelin. **Nykytilakartoitus tai energiakatselmus** antavat tietoa siitä, missä ollaan nyt. Kannattaa tunnistaa, **mikä on yrityksessä merkittävää energiankäyttöä**, ja mihin voidaan vaikuttaa. Aluksi kannattaa asettaa **muutama tavoite** tunnuslukuja hyödyntäen, tavoitteita voidaan aina tarkentaa ja kehittää.

5. askel : Osaaminen

- Energianhallintajärjestelmän rakentamiseen ja käyttöön ottamiseen täytyy olla riittävä osaaminen standardien vaatimuksista sekä muista vaatimuksista.
- Jos osaamista ei vielä ole, sen voi hankkia
 - **Koulutuksista**
 - **Kumppaneilta**
 - **Rekrytoimalla**

6. askel : Viestintä

Organisaation henkilöiden ja organisaation alaisena työskentelevä tulee olla tietoisia mm.

- energiapolitiikasta
- oman työn vaikutuksesta energiatehokkuuteen
- energianhallintajärjestelmän hyödyistä
- seurauksista, mitä tulee, jos esim. sitovia velvoitteita ei noudateta

Organisaation alaisena työskenteleviä henkilöitä ovat mm.

- Oma henkilöstö
- alihankkijoiden henkilöstö
- ulkoistettujen toimintojen henkilöstö

6. askel : Viestintä

Käytännön neuvoja – Esimerkkejä työntekijöiden tietoisuuden lisäämiseksi

- Tiedotteet tai uutiskirjeet
- Vuoropalaverit
- Henkilöstön briiffaukset
- Toimittajan tai alihankkijan tarjoama koulutus
- Yleinen tietoisuuskoulutus
- Käynnistyskokoukset/työpajat
- Johtoryhmän esitykset monimediaformaatteja hyödyntäen
- Intranet-julkaisut/ilmoitustaulut
- Yrityksen brändäys energiankäytön ympärille
- Julisteet
- Merkintäkampanjat, joissa esitetään laitteiden, prosessien ja järjestelmien energiankulutus
- Kannustinohjelmat ja palkitsemisjärjestelmät
- Sosiaalisen median alustat ja sovellukset
- Laitteisiin kiinnitettävät kyltit (esim. muistuttamassa käyttäjiä sammuttamaan laitteet, kun niitä ei käytetä).

6. askel : Viestintä

Käytännön neuvoja – Esimerkkejä työmaaurakoitsijoiden tietoisuuden lisäämiseksi

- Energiatavoitteiden ja -päämäärien sisällyttäminen sopimukseen
- Urakoitsijoiden ympäristö-, terveys- ja turvallisuustiedotteet
- Työmaahan perehdyttäminen ja opastus
- Hankintapolitiikat
- Vierailijaesitteet.

6. askel : Viestintä

Käytännön neuvoja – Esimerkkejä sisäisen viestinnän menetelmistä

- Organisaation internetsivustot
- Sähköpostit ja tiedotteet
- Henkilöstön ilmoitustaulut, yrityslehdet, energiainfotaulut, mukaan lukien EnPI:t (energiatehokkuuden suorituskykyindikaattorit)
- Säännölliset viestintäkokoukset, seminaarit ja turvallisuuskeskustelut (toolbox talks)
- Tiedostamispäivät ja kampanjat
- Palkitsemis- ja tunnustamisohjelmat
- Julisteet
- Energian kulutusta yksityiskohtaisesti esittelevät merkintäkampanjat laitteille, prosesseille ja järjestelmille.

6. askel : Viestintä

Käytännön neuvoja – Esimerkkejä ulkoisesta viestinnästä

- sertifiointilausunnot ISO 50001 -standardin mukaisesti
- energianhallintajärjestelmän (EnMS) politiikka tai sen osia
- sitoumukset politiikkaan tai energiansäästöön, parannuksiin tai säilyttämiseen
- energiansäästöön liittyvät vastuullisuuslausunnot tai sitoumukset
- eri tahojen, asiakkaiden tai viranomaisten myöntämät palkinnot
- kustannusparannukset / kannattavuus
- tavoitteet ja niiden saavuttamisen edistyminen
- saavutukset energiatehokkuuden parantamisessa
- päästödata energiatehokkuuden parannuksista
- kestävän kehityksen raportit.

7. askel : Jatkuva parantaminen

Kun energianhallintajärjestelmä on rakennettu, on energiatehokkuuden matka vasta alussa.

Hyvään johtamiseen kuuluu toiminnan arviointi ja analysointi sekä niiden pohjalta tehtävät päätökset toiminnan tehostamiseksi ja parantamiseksi.

Tärkeimmät työkalut energianhallinnan jatkuvaan parantamiseen ovat

- Sisäinen auditointi
- Johdon katselmus

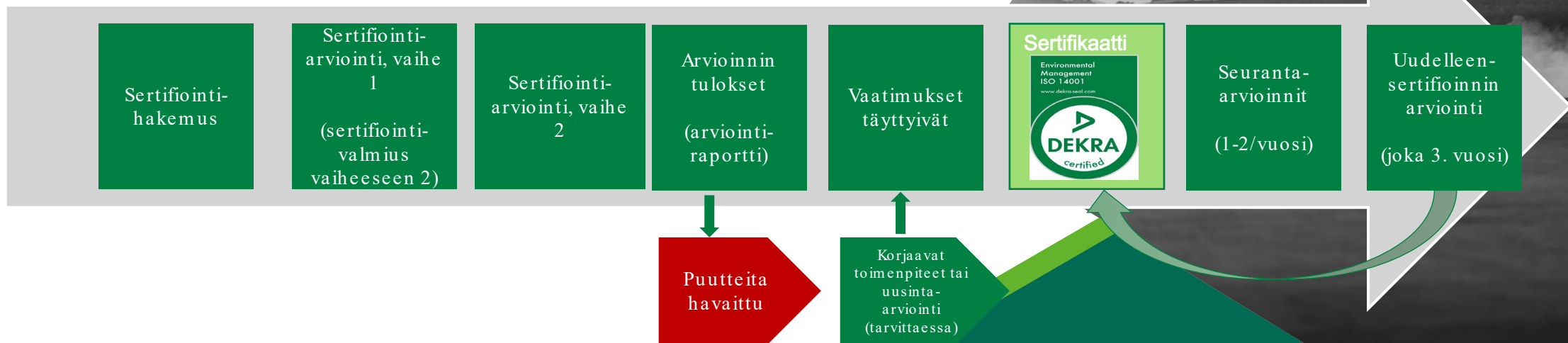

Sertifiointiprosessi

Kun energianhallintajärjestelmän oleelliset prosessit on kuvattu, sisäiset auditoinnit toteutettu ja johdon katselmus pidetty, voidaan edetä sertifiointia kohden (ETJ+ tai ISO 50001).

1. Oleelliset energiatehokkuuteen vaikuttavat prosessit (Esim. ISO 50001 4.4)
2. Sisäiset auditoinnit (Esim. ISO 50001 9.2)
3. Johdon katselmus (Esim. ISO 50001 9.3)

Kysymyksiä?

Kiitos!

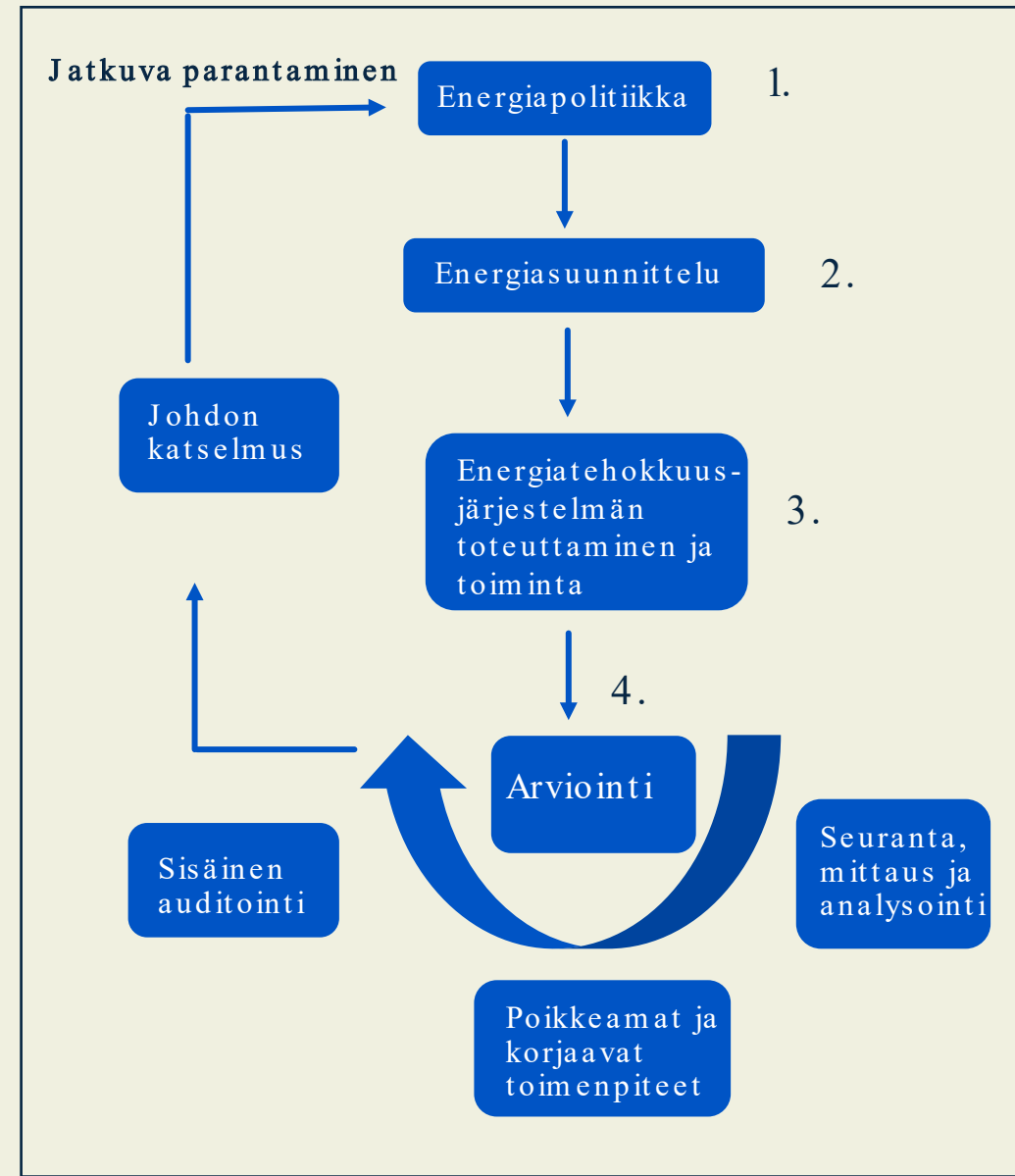
Vinkkejä ETJ+:n rakentamisen eri vaiheisiin

MOTIVA: ETJ + sujuvasti käyttöön
kiinteistöalalla - Päätöstilaisuus
4.6.2026

Ulla Koponen
Kiwa Sertifiointi Oy

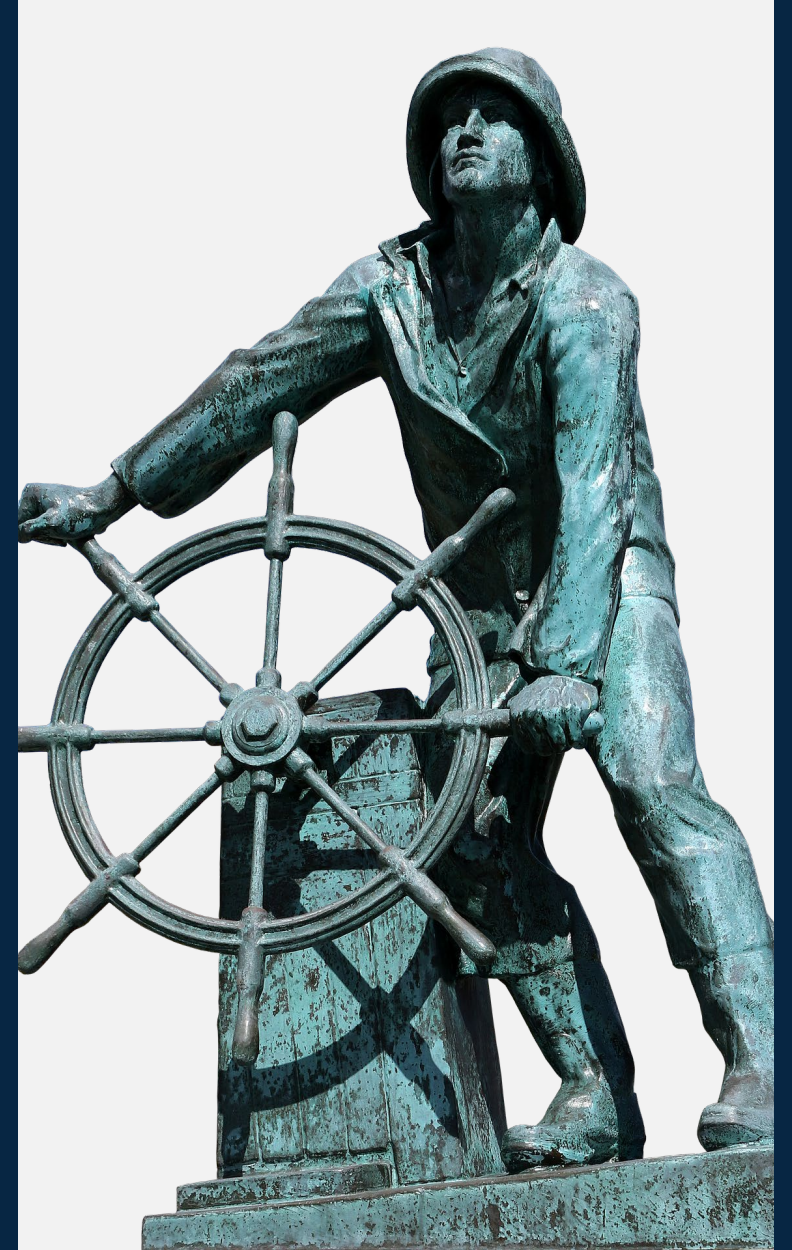
Energiatehokkuusjärjestelmä – ETJ+

- Energiatehokkuusjärjestelmä osana organisaation johtamisjärjestelmää:
 - Johdon sitoutuminen energiatehokkuuden edistämiseen.
 - Roolit ja vastuut koskien energia-asioita on määritetty. Riittävät resurssit.
 - Viestintä ja tietoisuus.
 - Energiakatselmus toteutettu (energiansäästömahdollisuudet, MEK)
 - Suunnittelu tehty sekä prosessit määritetty.
 - Mitattavien tavoitteiden asettaminen.
 - Tavoitteista johdettujen toimenpiteiden määrittäminen ja toteuttaminen.
 - Tavoitteiden tarkastaminen ja jatkotoimenpiteistä päättäminen.
 - Kulutuksen ja tehtyjen toimenpiteiden seurantamenetelmät.
 - Sisäiset auditoinnit
 - Johdon katselmus
 - Johto tekee katselmoinnin yhteydessä päätöksiä energiatehokkuuden parantamistoimenpiteistä sekä jatkotoimenpiteistä.

Johdon sitoutuminen

- Johdon tahtotila ja sitoutuminen
 - Ylin johto varmistaa, että energianhallintajärjestelmän perustamiseen, toteuttamiseen, ylläpitoon ja parantamiseen on riittävät resurssit.
 - Ylin johto viestii energianhallinnan merkityksestä organisaation sisällä.
 - Energiahallintaryhmän muodostaminen, esim.
 - Energia-asiantuntija
 - Ympäristöpäällikkö
 - Jatkuvan parantamisen tiimin edustus
 - Tuotantopäällikkö
 - Vuoro esimies
 - Kustannuksista vastaava linjajohto
 - Kunnossapitopäällikkö
 - Hankintapäällikkö
 - Henkilöstön edustaja

1. Energiapolitiikka

- Yrityksen näköinen energiapolitiikka
 - Kuka on omistaja?
 - Perustuu oman liiketoiminnan todellisuuteen
 - Mitä yritys tekee?
 - Missä energiankulutus syntyy?
 - Sisältää mitattavia tavoitteita
 - Konkreettisia lupauksia
 - Ohjaa investointeja ja arjen päätöksiä
 - Parannustoimet kohdistetaan suurimpiin kulutuskohteisiin
 - Energiatehokkaita hankintoja priorisoidaan

2. Energiasuunnittelu

- 1) Oman energiakäytön tunnistaminen/kartoitus (lähtötaso)
 - Mikä on kokonaisenergiankulutus?
 - Mitkä ovat energialähteet (sähkö, lämpö, aurinko, jne.)?
- 2) Mitkä ovat merkittävimmät energiankäyttökohteet?
Tunnistetaan, esim.
 - Suurimmat energiankuluttajat (MEK)
 - Kohteet, joissa suurin säästöpotentiaali
- 3) Mitkä tekijät voivat vaikuttaa energiankäyttöön? Esim.
 - Toimintatavat
 - Teknologia ja laitteet
 - Sääolosuhteet

2. Energiasuunnittelu

- 4) Mittareiden määrittäminen, joiden avulla energiatehokkuutta halutaan mitata
 - kWh / m²

- 5) Energiankäytön lähtötason määrittäminen
 - Mahdollistaa parannuksen osoittamisen
 - Vertailutasoksi voidaan esim. määrittää tietty vuosi tai ajanjakso

- 6) Tavoitteiden asettaminen
 - Kohdista merkittävimpiin energiakäyttökohteisiin
 - Haastavat, mutta realistiset tavoitteet
 - Esim. kiinteistöjen energiankulutus - 10%

2. Energiasuunnittelu

7) Toimenpiteiden määrittäminen tavoitteiden saavuttamiseksi

- ”Silta” suunnittelusta toteutukseen
- Mitä vaaditaan?
 - Prosessimuutoksia?
 - Laitteiden, automaation uudistaminen?
 - Käyttämiseen liittyviä toimia?

8) Mittaaminen ja datan käsittely

- Mitä halutaan mitata?
- Miten/millä mitataan?
- Kuinka usein mitataan?
- Kuka vastaa mittaamisesta?
- Mihin mittaustieto tallentuu?

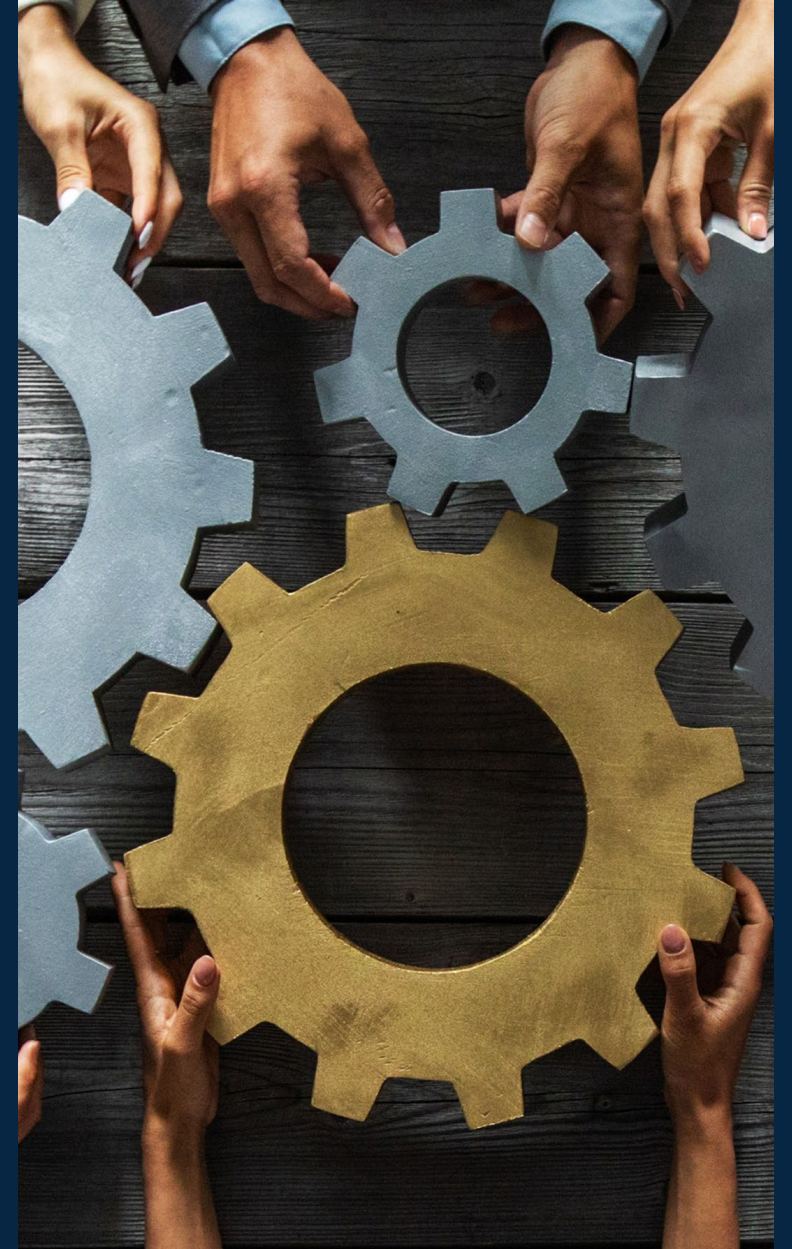
3. Energiatehokkuusjärjestelmän toteuttaminen ja toiminta

1) Resurssit, roolit ja vastuut

- Mitä osaamista tarvitaan?
- Mitä eri rooleilta odotetaan?
- Kuka on päävastuussa energiatehokkuuteen liittyvistä asioista?

1) Osaaminen ja koulutus

- Energiatehokkuusasiat huomioidaan perehdytyksessä
- Henkilöstö ymmärtää oman roolinsa energiankäytössä
- Kriittisten prosessien käyttäjät on koulutettu
 - Laitteiden oikea käyttö
 - Kiinteistön käyttö

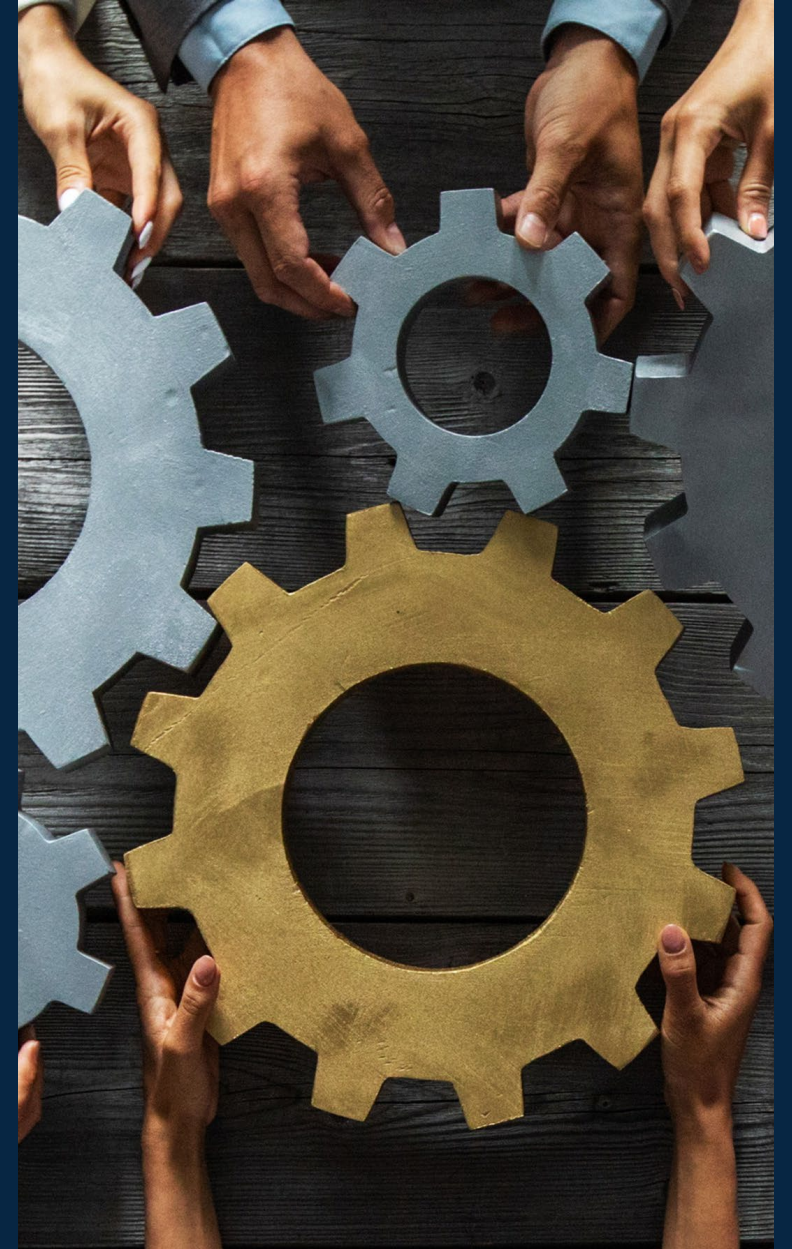
3. Energiatehokkuusjärjestelmän toteuttaminen ja toiminta

3) Viestintä

- Energiatehokkuus ei ole piilossa, vaan näkyvä osa toimintaa
 - Miten energiatavoitteista ja niiden saavuttamisen tasosta viestitään henkilöstölle?
 - Miten onnistumisia jaetaan?
 - Mitä kerrotaan sidosryhmille?

4) Dokumentointi ja ohjeistus

- Dokumentit, joilla energiatehokkuusjärjestelmää ohjataan
 - ETJ+ vaatimat dokumentit
 - Esim. tarvitaanko työohjeita merkittäviin energiakäyttökohteisiin?
 - Pidä dokumentointi mahdollisimman yksinkertaisena, jotta se on helppo ymmärtää ja ylläpitää

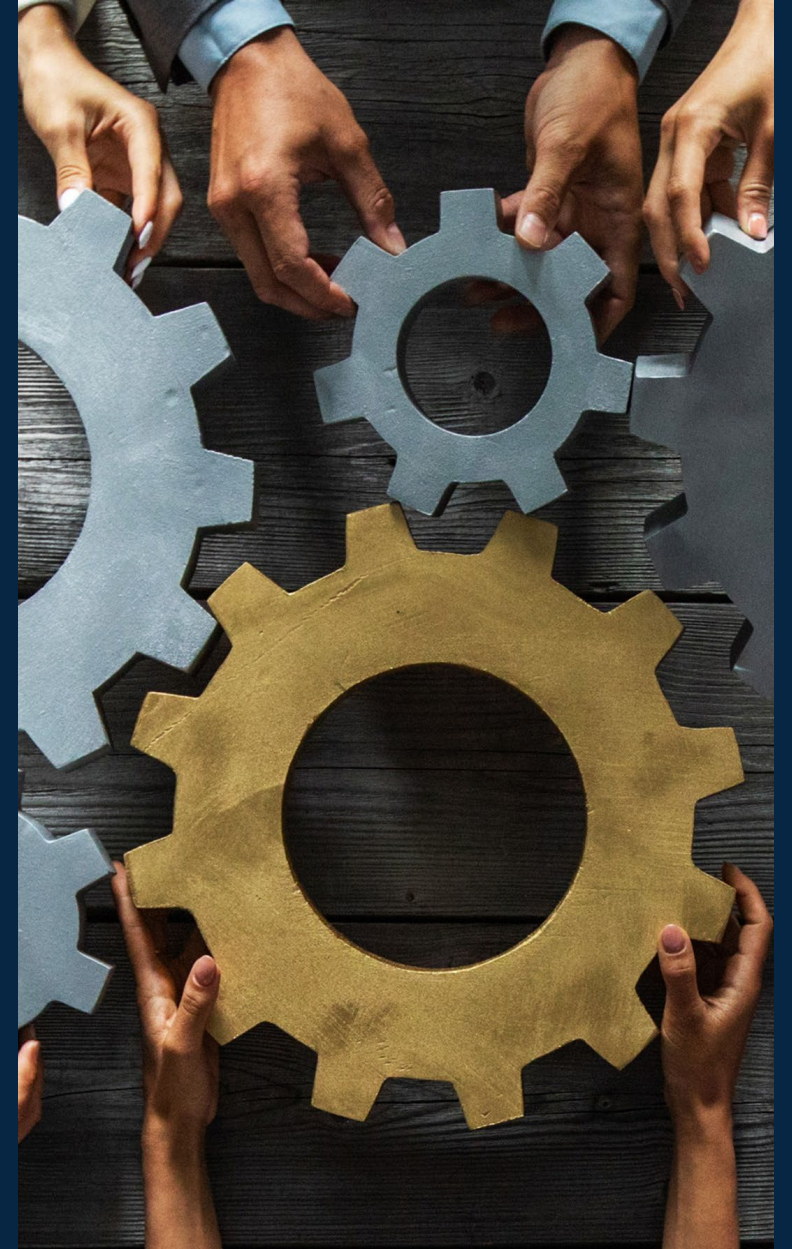
3. Energiatehokkuusjärjestelmän toteuttaminen ja toiminta

5) Toiminnan ohjaus

- Varmistetaan, että merkittävät energiakäyttökohteet
 - ovat hallinnassa ja ohjattuja
 - toimivat energiatehokkaasti
- Noudatetaan määriteltyjä toimintatapoja

6) Suunnittelu ja hankinnat

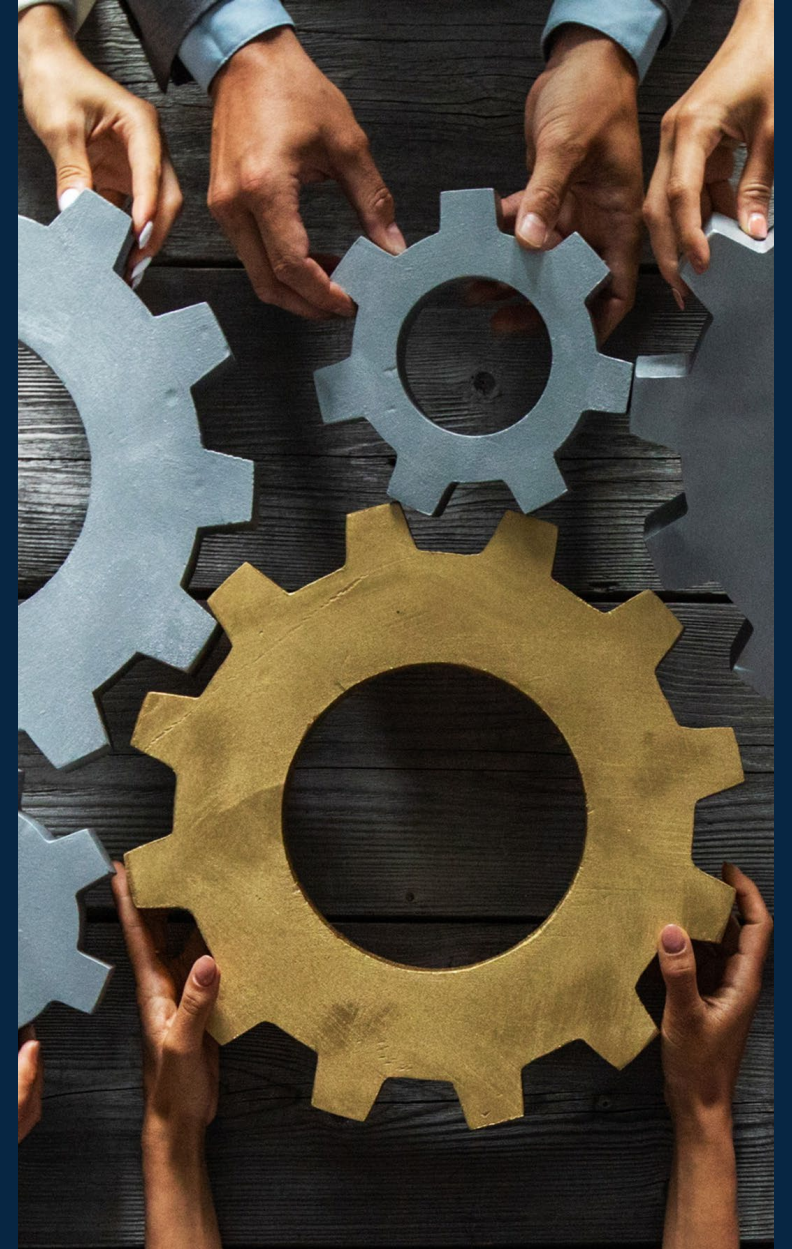
- Energiatehokkuus tuodaan mukaan, mm.
 - investointipäätöksiin
 - laitehankintoihin
 - palveluostoihin

3. Energiatehokkuusjärjestelmän toteuttaminen ja toiminta

7) Muutokset

- Kun tapahtuu muutoksia, on hyvä arvioida niiden vaikutus energiakulutukseen
 - prosessimuutoksia
 - tilamuutoksia
 - uusien laitteiden hankkiminen

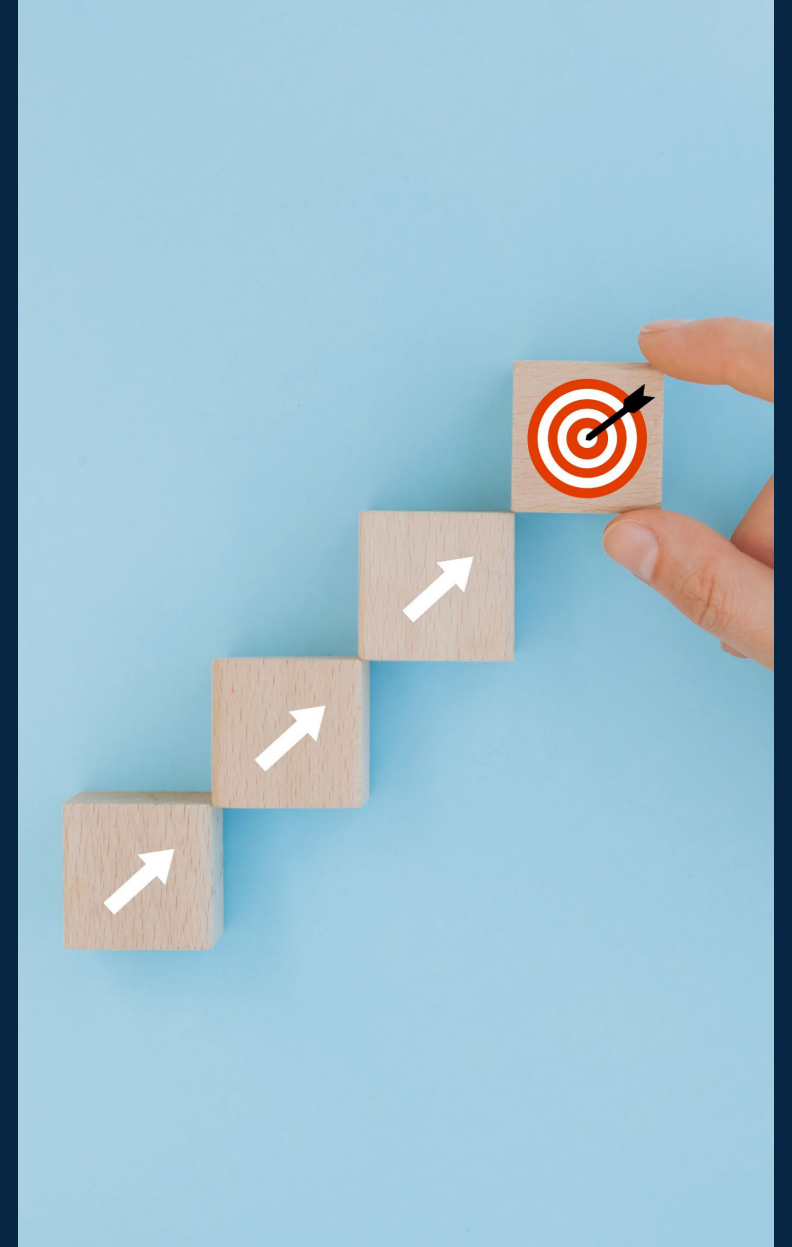
4. Arviointi

1) Energiatehokkuuden seuranta ja mittaus

- Energiankulutus ja energiatehokkuuden tunnusluvut
 - EI pelkkää kokonaiskulutusta, vaan juuri niitä asioita, joihin halutaan vaikuttaa.
- Nykytilan vertaaminen määriteltyyn lähtötasoon
 - Onko oikeaa parannusta tapahtunut?

2) Tavoitteiden toteutumisen arviointi

- onko asetetut tavoitteet saavutettu?
- missä ollaan jäljessä?
- Jos tavoitteet eivät täyty
 - selvitetään syyt
 - tehdään korjaavia toimenpiteitä
 - ei syyllisten etsimistä, vaan oppimista

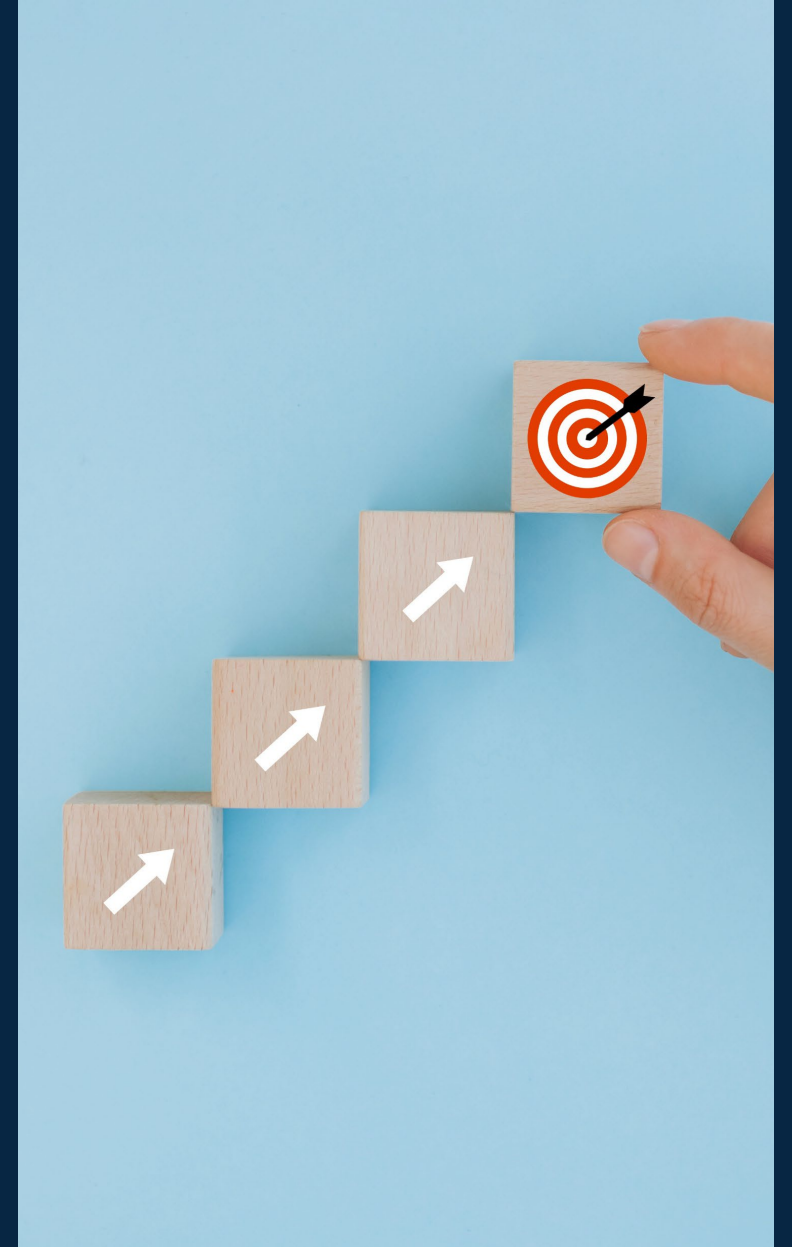
4. Arviointi

3) Sisäiset auditoinnit

- Tarkastetaan järjestelmällisesti:
 - noudatetaanko sovittuja toimintatapoja?
 - onko järjestelmä ETJ+:n mukainen?
 - toimiiko käytäntö kuten on kuvattu?

4) Johdon katselmus

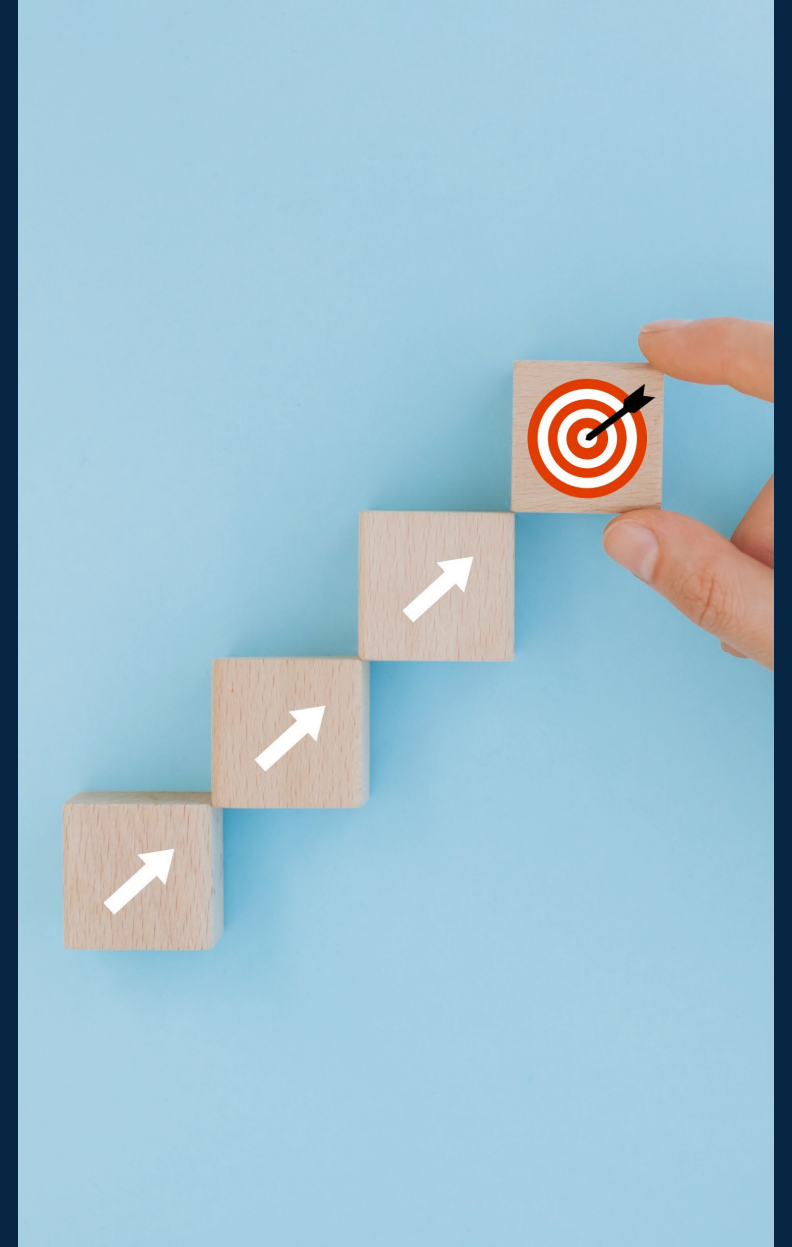
- Johto arvioi säännöllisesti:
 - energiatehokkuuden
 - kehityksentavoitteiden toteutumisen
 - resurssien riittävyden
 - parannustarpeet

4. Arviointi

5) Poikkeamat, korjaavat ja ehkäisevät toimenpiteet

- Havaittujen poikkeamien järjestelmällinen käsittely
- Kuka on vastuussa poikkeamien käsittelystä?
- Onko hänellä valtuudet tarvittaessa käynnistää ja ohjata korjaavien toimenpiteiden toteuttamista?
- Toimenpiteet kohdistuvat energiatehokkuuteen tai energiankäyttöön vaikuttaviin tekijöihin.
- Miten toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan?
- Kohdistuuko arviointi energiatehokkuuteen ja energiankäyttöön?
- Mahdolliset muutokset toimintaan sekä niiden dokumentointi ja viestintä?

KIITOS!

?

Kokemuksia hankkeesta ja ETJ+:n rakentamisesta

Ville Kautto, Suomen
Yliopistokiinteistöt Oy

ETJ+ hankkeen opit ja jatkotoimet SYKillä 2026

ETJ+ hankkeen kokemuksia

Onnistumiset:

- Suurimmat hyödyt oli jo ETJ+ liittyneiden yritysten kokemuksissa. Niiden avulla pystyi peilaamaan omaa valmiuttamme. Tätä kautta saimme vahvistusta siihen, että meidän omat valmiutemme on hyvät ja ETJ+:n käyttöönotto vaatii lähinnä kokonaisuuden kuvaamisen nykyistä paremmin ja järjestelmän käyttöönoton.
- Erityisesti syntyi jäsennellympi ajatus ETJ+ vaatimuksista ja rakenteesta.

Kehittämiskohteet:

Olisi voinut olla vähemmän "energiatehokkuuden perusasioita" ja itse ETJ+ rakenteesta ja tarkoituksen mukaisesta sisällöstä asiaa jo aiemmassa vaiheessa.

Seuraavat stepit:

- Seuraavaksi arvioimme käyttöönottoa ja päivitämme toimintamallin kuvauksen.
- Operatiiviset täsmennykset toimintaan (rinnalla kulkenut operatiivisen toiminnan kirkastamiseen tähtäävä kehityshanke)

Energiajohtamisen tavoiteasetanta

- 1. Energiajohtaminen:** Energiajohtamismallin valinta, johdon sitouttaminen energianhallinnan johtamisjärjestelmään ja energiatehokkuuslain uudistuksen velvoitteiden täyttymisen varmistaminen.
- 2. Energiatehokkuussopimukseen (2026-2035) liittyvien toimenpiteiden toteutus**
 - Tavoitteet ovat:
 - 6,1 % säästö lämmitysenergian osalta
 - 10,3 % säästö lämmitysenergian osalta
 - **Kehitetään energianhallinnan toimintamallia**
 - Täsmennetään energiatehokkuuteen tähtäävien investointien tavoitteita (mahdollista lisäpanostusta tehokkaampien ratkaisujen toteuttamiseksi perustasosta poiketen).
 - Tunnistetaan potentiaaliset energiatehokkuuden kehityshankkeet (kuten kaukolämmön kysyntäjousto) ja ylläpidetään kykyä osallistua niihin.
 - Koulutetaan toimintamallia organisaatiossa.

Energiajohtamisen tavoiteasetanta

3. Kehitetään energiatehokkuuden tiekartta konkreettisine toimenpiteineen tavoitevuosiin nähden

- Varmistetaan mittarit miten tavoitteita ja toimenpiteitä seurataan
 - Mm. Energiasäästölaskentojen vienti huoltokirjaa osaksi toimenpidettä.
- Tunnistetaan tehokkaat ja toteutettavissa olevat energiatehokkuustoimenpiteet joille SYK toteaa olevan kannattava takaisinmaksuaika , kuten LTO säädöt (hyötysuhteen optimoinnit, lämmitysverkoston tasapainotukset yms.)
- -> Jatkossa tiekartta on osa energianhallinnan toimintamallia

4. Kehitetään tyhjäksi jäävien ja tyhjien rakennusten säilytys vaihtoehdot energiasäästön liittyen (mm. kuivasäilytys)

5. Operatiivisten ohjeiden jalkautus/kirkastus palveluverkostolle

Esimerkki Paikkakuntakohtaisista toimista

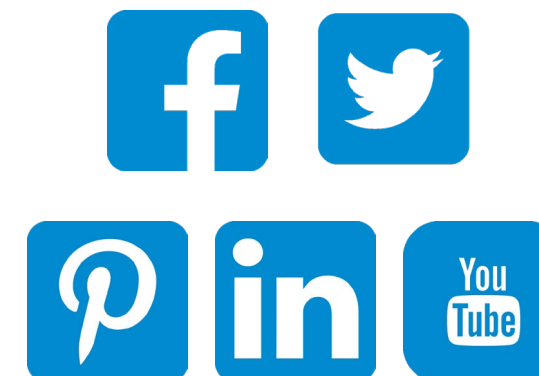
Korjaushankkeiden tai käytön/huollon/ylläpidon tai vuokralaisten kanssa tehtävät energiatehokkuustoimet	Säästö sähkö [MWh/a]	Säästö, kaukolämpö [MWh/a]	Säästö, vesi [m ³ /a]
LTO-järjestelmien toiminnan varmistaminen, nesteiden laaduntarkkailu ja tarvittaessa vaihto	0	5	
Vanhan laitekannan läpikäynti. Turhien laitteiden sammuttaminen ja tarvittaessa purku	2	2	
Ilmanvaihdon käyntiaikojen tarkastelu.	1	1	
Vedenjäähdyttimien tarpeen tarkastelu ja järjeistäminen	5	5	
Korjaushanke: Ilmanvaihtokoneen uusiminen	10	50	
Korjaushanke: Valaisinpäivitykset Kohteessa X	20	-3	
Korjaushanke: Valaisinpäivitykset Kohteessa Y	20	-3	
Hanavirtaamien säädöt 6-8 l/min			1000

SYK SUOMEN
YLIOPISTO-
KIINTEISTÖT OY

Tutustu tarkemmin:
www.sykoy.fi

Tietotalo 2. krs
Korkeakoulunkatu 1
33720 Tampere
info@sykoy.fi
020 742 4010

Kokemuksia ISO 50001 energiahallintajärjestelmän rakentamisesta

Kirsi Korpisalo

Energia-asiantuntija

Helsingin kaupungin asunnot Oy

Helsinki

Heka

Faktoja Hekasta

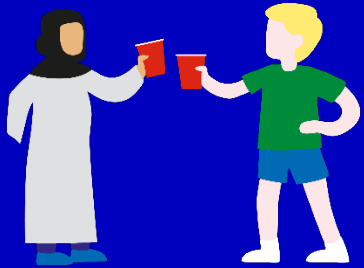
Helsingin kaupungin kokonaan omistama yhtiö, toimii omakustannusperiaatteella.

Lähes

100 000

asukasta

**Noin joka
seitsemäs**

helsinkiiläinen asuu Hekalla

Noin 54 000

ara-vuokra-asuntoa
Helsingissä

Yli 560

Vuokratalo-
kohdetta

Hekalla käytetään noin

8 %

Helenin tuottamasta
kaukolämmöstä

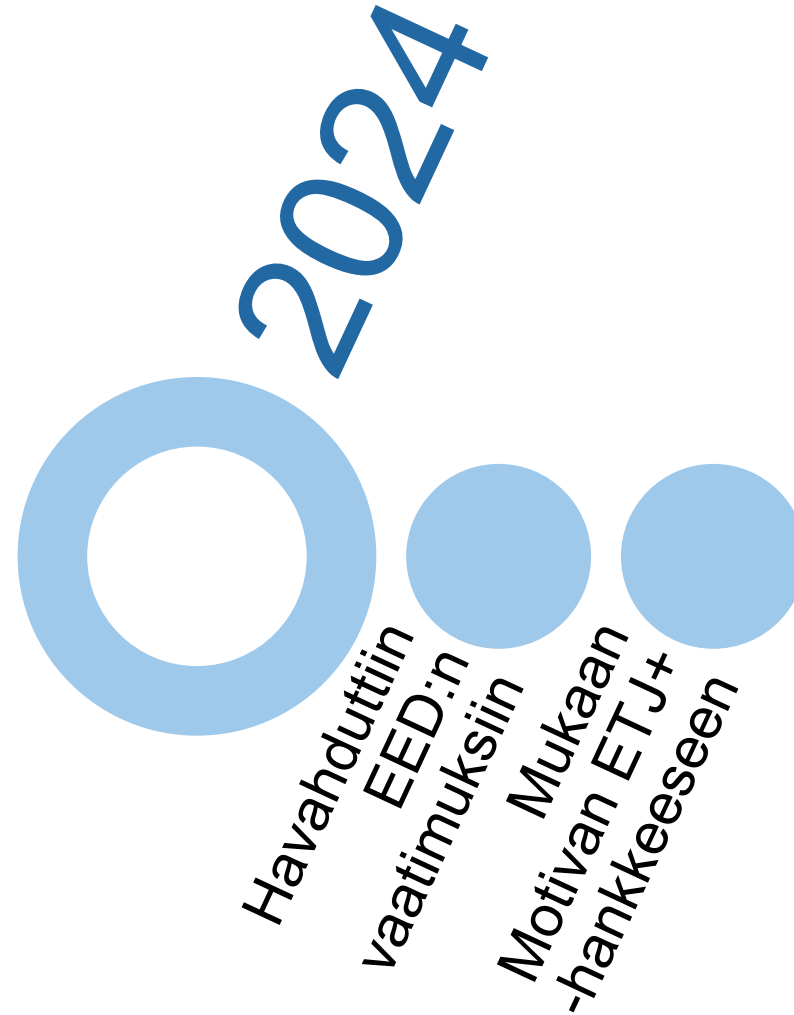
Helsinki

Heka

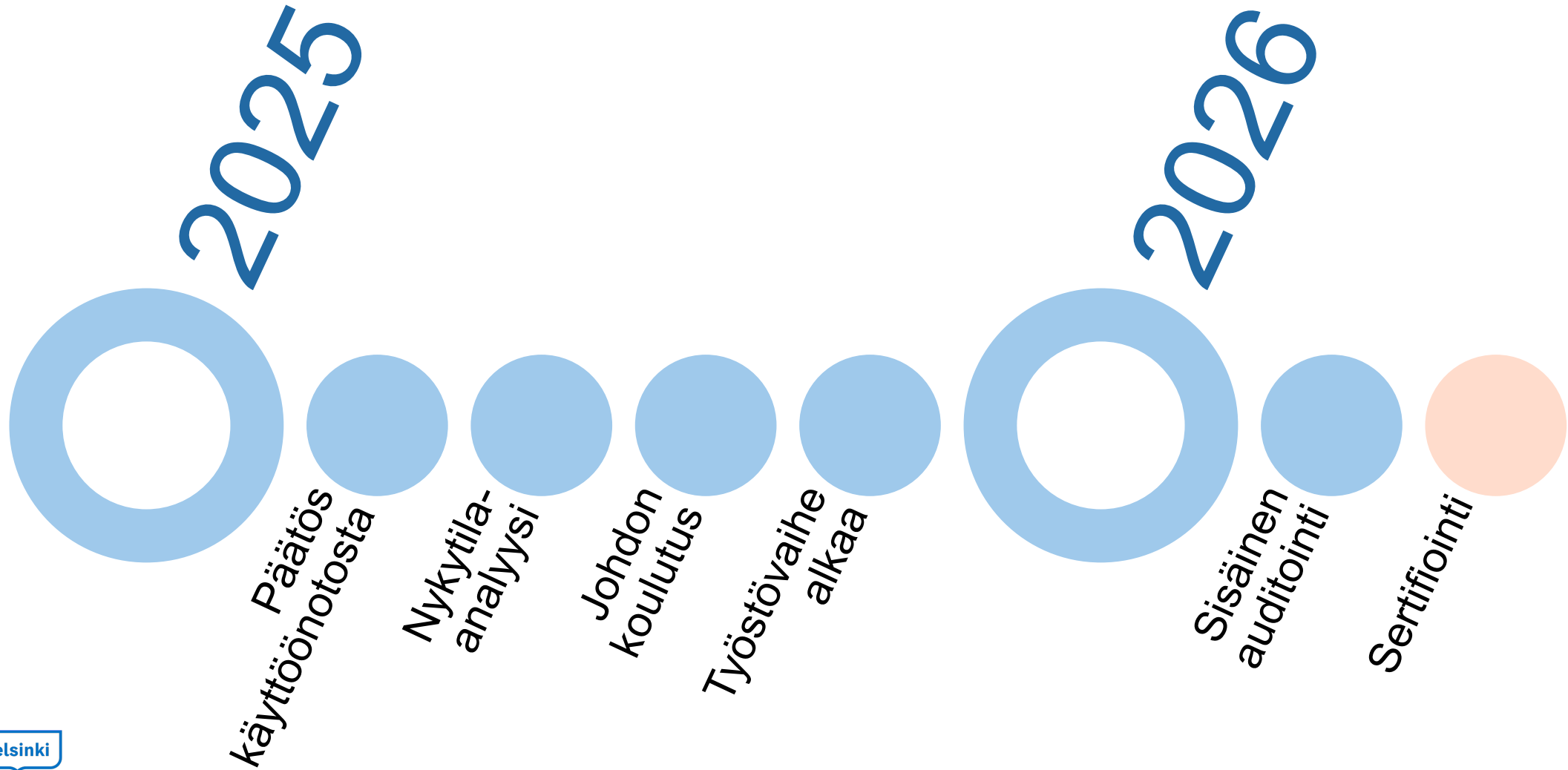

Lähtötilanne

- Ei olemassa olevaa johtamisjärjestelmää
- Mukana energiatehokkuussopimuksessa
- EED:n implementointi Suomen lainsäädäntöön epävarmaa
- Vastuullisuusraportointi myös muutoksen alla
- Energiatehokkuustekemisen perusasiat kunnossa

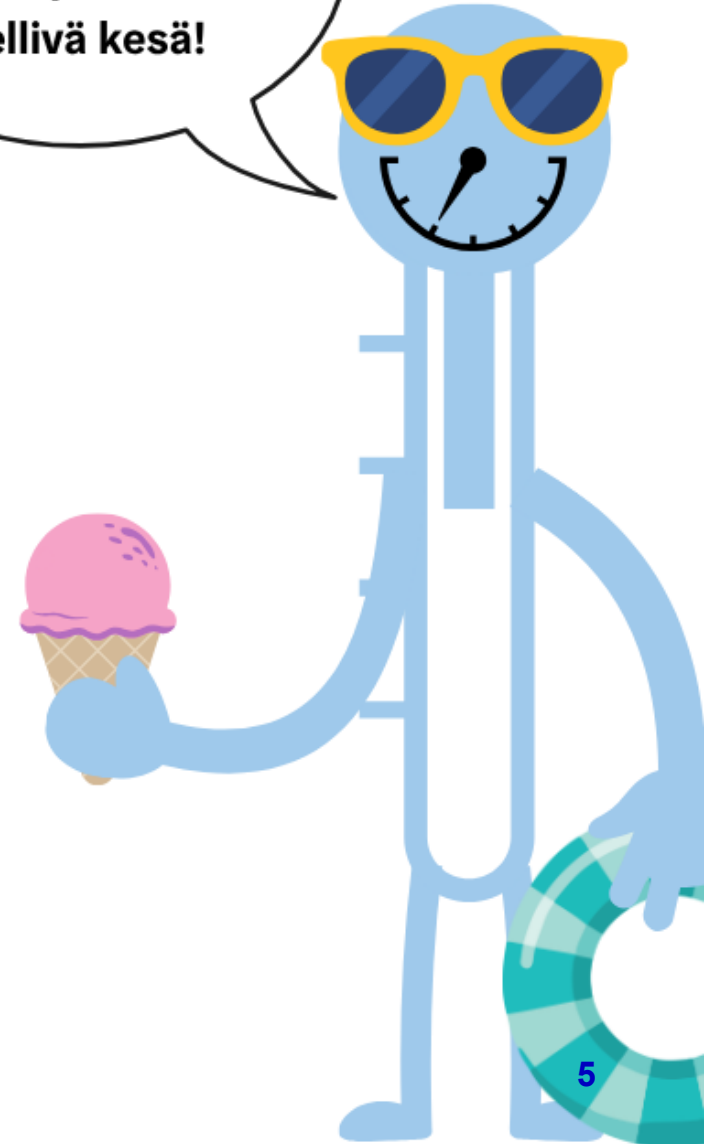
Hekan ISO 50 001 matka

Työstövaihe

- Perehtyminen ja standardin vaatimusten opiskelu
- Käsikirjan kirjoitustyö
- Energiaselvitys, tavoitteiden ja mittarien asettaminen
 - Samalla oma energiakatselmusmalli
- Kohteiden salkutus seuranta ja raportointia varten
- Paljon viestintää omalle henkilöstölle ja viestintäsuunnitelma
- Energiapolitiikan laadinta
- Energianhallintaryhmän kokoonpano
- Toimenpidesuunnitelma tavoitteiden saavuttamiseksi

Toivottavasti on
poutainen,
aurinkopaneeleita
hellivä kesä!

Helsinki

Heka

Hyödyt

- Tukee Hekan strategiaa
 - Alemmat energiakustannukset → kohtuuhintainen asuminen
- Tukee Hekan ja kaupungin ilmasto- ja vastuullisuustavoitteita
- Riskienhallinta: energian hinta, saatavuus, korjausvelka
- Tukee yhtenevien toimintatapojen käyttöönottoa
- Jatkuvan parantamisen malli ja tiedolla johtaminen lisääntyy
- Tukee Hekan positiivista brändikuvaa
- Vie asioita eteenpäin tehokkaasti ja kokonaisvaltaisesti

Helsinki

Heka

heka

Kiitos!

Muuta ajankohtaista energiatehokkuus- sopimukseen liittyneille

Elina Leskinen, Motiva

Energiatehokkuussopimukseen liittyneille maksuttomia verkkokursseja

- Enemmän hyötyä sopimustoiminnasta ja tukea energiatehokkuustyöhön.
- Voi suorittaa omassa tahdissaan työn ohessa, kesto noin 1 h per kurssi.
- Soveltuvat koko henkilöstön osaamisen kasvattamiseen.
- Helppo tapa perehdyttää uusia henkilöitä mukaan energiatehokkuustyöhön.

Kurssi 1: Liittyneen opas

- Yleiskuva energiatehokkuussopimuksista, niiden merkityksestä ja hyödyistä sekä velvoitteet liittyjille.
- Vinkkejä energiatehokkuussopimusten vuosiraportointiin.

Kurssi 2: Vinkkejä energiatehokkuustyöhön

- Kurssi keskittyy käytännön energiatehokkuustyöhön ja uusien säästöjen löytämiseen.
- Esimerkkejä muilta liittyneiltä käytännön energiatehokkuustyöstä.

ETJ+- energiatehokkuusjärjestelmä tutuksi energiavastaavalle

- Oppii energianhallintajärjestelmän rakentamisen prosessin ja tuntee sen osa-alueet,
- tunnistaa yleisiä haasteita ja pystyy ratkaisemaan ne sekä
- pystyy soveltamaan oppimaansa oman yrityksensä viitekehyksessä.

Nämä löytyvät Motivan verkkokursseista:
motiva-verkkokurssit.fi/

Tukea ETJ+:n käyttöönottoon ja kehittämiseen

- [Itsearviointi](#) perehdyttää järjestelmään ja auttaa tunnistamaan vahvuuksia ja kehityskohteita
- [Ohjeita ja vinkkejä ETJ+:n käyttöönottoon ja kehittämiseen](#)
- [Tarkistuslista ETJ+ rakentamisen tueksi](#)
- Videosarja Youtubessa: [ETJ+ ja ISO 50001](#)
- Verkkokurssi [“ETJ+ energiatehokkuusjärjestelmä tutuksi energiavastaavalle”](#)

Energiatehokkuuden tarkistuslista

- Vapaasti hyödynnettävissä oleva Excel-pohjainen työkalu, jolla voidaan tarkastella kiinteistön tai yrityksen energiatehokkuutta.
- Apuna systemaattiseen energia-asioiden läpikäyntiin koko kohteen tai yksittäisten osa-alueiden järjestelmien, laitteiden ja käytön nykytilan osalta.
 - Voidaan hyödyntää myös laitekartoituksissa sekä laitteiden toiminnan tarkistuksessa tai käyttää korjaus- ja toimenpidehistorian dokumentoinnissa.
- Tarkistuslistan avulla voidaan helpottaa kiinteistöjen ja yritysten energiatehokkuuden parantamista sekä tehostamismahdollisuuksien havaitsemista.
 - Kustannussäästöjä olosuhteista tinkimättä
 - Systemaattinen katsaus tuo tietoa yritykseen ja henkilöstön osaaminen lisääntyy.
 - Havaitaan konkreettisia ehdotuksia energiatehokkuustoimille.
 - Helppo tapa kehittää yrityksen energia-asioita.
 - Apua kiinteistöjen, korjausvelan tai vanhan talotekniikan muutostöihin sekä uusiutuvaan energiaan siirtymisessä.
 - Hae tarkistuslista käyttöösi [energiatehokkuussopimusten sivuilta](#)

Motivan Energiaosaajat – energiahankkeiden tuottajien, ostajien ja neuvojien kohtaamispaikka

Aikooko yrityksesi investoida lämpöpumppuun, aurinkopaneeleihin tai vaikkapa sähkönkulutuksen ohjausratkaisuun? Tai haluatteko saada säästöjä parantamalla energiatehokkuutta?

Motivan Energiaosaajat-palvelusta löydät ratkaisuja ja toteuttajia energiahankkeisiin, energiakatselmuksiin sekä energiatehokkuus- ja ESCO-palveluita.

Tutustu yrityksiin ja jätä yhteydenottopyyntö suoraan palvelun kautta!

www.motiva.fi/energiaosaajat

Tapahtumia 2026

Mukana linkki ilmoittautumiseen tai materiaaliin:

- 12.2.2026 [Tietoisku: energianhallintajärjestelmät](#)
- 25.3.2026 [Energiatuet toimenpiteiden vauhdittajana](#)
- 13.5.2026 [Energiakatselmus kannattaa](#)
- 4.6.2026 klo 12.00-15.00 [ETJ+ sujuvasti käyttöön kiinteistöalalla –hankkeen avoin päätöstilaisuus](#)
- 11.6.2026 klo 9.00-10.30 [Energiatehokkuuspalveluilla energiansäästöä](#)
- 26.8.2026 klo 13-14.30 [Syväselvitykset – ideasta investoinniksi tuetusti](#)
- 29.10.2026 klo 9.00-16.00 [Energiakatselmoijien peruskurssi](#)

Tulossa myös paljon muuta – seuraa [tapahtumakalenteria](#) & sähköpostia, mm.

- Energiansäästöviikon 30-vuotisjuhlavuosi 5.-11.10.2026 – ilmoittaudu mukaan, tarjolla paljon valmiita materiaaleja: www.energiansaastoviikko.fi
- Energiatehokkuus hallintaan yrityksissä (ETJ+) –hankkeen päätöswebinaari (1.12.2026 klo 12-15)

Kysymyksiä?

kysy@energiatehokkuussopimukset.fi

Sopimusten vuosiraportointiin ja seuranta-
järjestelmään liittyvät kysymykset
sähköpostitse osoitteeseen:
seuranta-apu@motiva.fi

Kiitos!

Elina Leskinen
elina.leskinen@motiva.fi

